Europeiska unionens officiella tidning

SV
L-serien

2025/2433

5.12.2025

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2025/2433

av den 29 juli 2025

om den stödordning SA.51501 (2021/C) (f.d. 2019/NN) (f.d. (2018/N) som Tjeckien har genomfört till förmån för stora företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion

[delgivet med nr C(2025) 5149]

(Endast den tjeckiska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), särskilt artikel 108.2 första stycket,

efter att i enlighet med nämnda artikel ([1]) ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av deras synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 29 juni 2018 anmälde Tjeckien stödordning SA.51501 (2018/N) – *Tjeckien, stöd till stora företag avseende försäkringspremier* (*stödordningen*) till kommissionen. Stödordningen innehåller bestämmelser om beviljande av stöd för betalning av försäkringspremier för skador förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden och växtskadegörare eller djursjukdomar som drabbar grödor respektive djur.

(2) Kommissionen begärde ytterligare upplysningar genom skrivelser av den 24 augusti 2018, den 8 oktober 2018, den 17 december 2018, den 6 mars 2019, den 28 maj 2019 och den 8 januari 2020. De tjeckiska myndigheterna lämnade ytterligare upplysningar genom skrivelser av den 18 september 2018, den 18 januari 2019, den 23 april 2019, den 23 september 2019 och den 10 februari 2020.

(3) De uppgifter som erhölls vid den preliminära granskningen av stödordningen visade att stöd redan hade beviljats i vissa fall till stora företag för betalningen av försäkringspremier för skador förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden och växtskadegörare eller djursjukdomar som drabbar grödor respektive djur (*det individuella stödet*). De tjeckiska myndigheterna beviljade detta stöd inom ramen för stödordningen SA.49594 (2017/XA) ([2]), eftersom mottagarna ansågs vara små och medelstora företag.

(4) Den 12 januari 2021 antog kommissionen beslut C(2021) 34 final av den 12 januari 2021 ([3]) (*beslutet att inleda förfarandet*), genom vilket kommissionen underrättade Tjeckien om att den hade beslutat att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i EUF-fördraget med avseende på i) det individuella stödet och ii) stödordningen. Beslutet att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ([4]).

(5) Genom en skrivelse av den 19 februari 2021 översände de tjeckiska myndigheterna sina synpunkter.

(6) Det har inte inkommit några synpunkter från andra berörda parter till kommissionen.

(7) Kommissionen begärde ytterligare förtydliganden från de tjeckiska myndigheterna genom skrivelser av den 4 augusti 2023, den 8 februari 2024 och den 6 juni 2024. De tjeckiska myndigheterna svarade genom skrivelser av den 24 augusti 2023, den 28 februari 2024 och den 26 juni 2024.

([1]) EUT C 60, 19.2.2021, s. 54.
([2]) SA.49594 (2017/XA) Stöd till försäkringspremier, TAM.
([3]) *Se ovanstående fotnot*.
([4]) *Se ovanstående fotnot*.

2. BESLUTETS TILLÄMPNINGSOMRÅDE

(8) Genom detta beslut bedöms förenligheten med den inre marknaden hos i) stödförordningen och ii) det individuella stöd som avses i skäl (3).

3. BESKRIVNING AV STÖDORDNINGEN

3.1. Mål

(9) Syftet med stödordningen är att tillhandahålla stöd för betalningen av försäkringspremier och därmed göra försäkringar allmänt tillgängliga för den primära jordbruksproduktionen. Försäkringar anses vara ett effektivt riskhanteringsverktyg som ger jordbrukarna bättre skydd mot oförutsedda skador. Stödordningen omfattar försäkringspremier för grödor och boskap.

3.2. Varaktighet

(10) Stödordningen föreslås gälla från och med anmälan av kommissionens beslut om godkännande av stödordningen till och med den 31 december 2024.

3.3. Rättslig grund

(11) Den rättsliga grunden utgörs av följande rättsakter:

a) Lag nr 252/1997 om jordbruk, i dess ändrade lydelse (*Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů*), i synnerhet 2da § 2 c och 3 f.

b) Utkast till regler för beviljande av försäkringsstöd till stora företag genom stöd- och garantifonden för jord- och skogsbrukssektorn (*principerna för beviljande*) (*Zásady pro poskytování finanční podpory pojištění pro velké podniky Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s.*).

3.4. Budgeten

(12) Den totala budgeten för stödordningen uppgår till 690 miljoner tjeckiska kronor (ungefär 25,8 miljoner euro ([5])). Stödet ska finansieras genom statsbudgeten.

(13) Stöd- och garantifonden för jord- och skogsbrukssektorn (*Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.*) är den beviljande myndigheten. Den är ett särskilt statligt organ som drivs i form av ett aktiebolag, där staten äger 100 % av aktierna. Den fungerar som beviljande myndighet på grundval av 2da § i lag nr 252/1997 om jordbruk.

3.5. Stödform

(14) Stödet skulle betalas ut i form av direkta bidrag. De tjeckiska myndigheterna anser att denna stödform är den bäst lämpade för att täcka kostnaderna för försäkringspremier.

3.6. Stödmottagare

(15) Stödordningen är utformad till förmån för stora företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion.

(16) Det uppskattade antalet stödmottagare överstiger 1 000.

(17) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att företag i svårigheter i den mening som avses i punkt 33.63 i riktlinjerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden ([6]) (*2023 års riktlinjer*) inte har rätt till stöd enligt stödordningen.

([5]) Skäl 6 i beslutet att inleda förfarandet. Växelkursen för tjeckisk krona/euro den dag då denna stödordning anmäldes (den 29 juni 2018) var 1 tjeckisk krona = 0,03841 euro.

([6]) EUT C 485, 21.12.2022, s. 1.

(18) De tjeckiska myndigheterna åtog sig att avbryta utbetalningen av det anmälda stödet om stödmottagaren fortfarande hade ett tidigare olagligt stöd till sitt förfogande som förklarats oförenligt genom ett kommissionsbeslut (om ett individuellt stöd eller en stödordning), tills den stödmottagaren har återbetalat eller till ett spärrat konto betalat hela det olagliga och oförenliga stödet, jämte återkravsränta.

3.7. **Mer information**

(19) Med anmälan avser Tjeckien att komplettera den befintliga stödåtgärden SA.49594 (2017/XA) som gällde från och med den 1 januari 2018 ([7]). Denna åtgärd undantogs på grundval av kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 ([8]) (*gruppundantagsförordningen för jordbruket*), och dess tillämpningsområde var begränsat till små och medelstora företag. Genom anmälan avser Tjeckien därför att lägga grunden för stöd till stora företag.

(20) Enligt den nationella rättsliga grunden avses med *naturkatastrofer* jordbävningar, laviner, jordskred och översvämningar, tornador och naturligt förekommande skogsbränder. Med *allvarliga klimathändelser* avses allvarliga klimathändelser som frost, stormar och hagel, is, kraftigt eller ihållande regn, torka eller andra ogynnsamma klimatförhållanden. Med *växtskadegörare* avses alla arter, stammar eller biotyper av växter, djur eller patogener som är skadliga för växter eller växtprodukter.

Stöd till försäkringar som täcker skador på grödor

(21) Stöd kan beviljas jordbrukare som tecknar en skördeförsäkring i eget namn och betalar minst 1 000 tjeckiska kronor (cirka 37,40 euro) i premier för ett visst år. Skogar och skogsplantskolor betraktas inte som grödor.

(22) Stödnivån beror på typen av gröda. Den varierar mellan 35 % och 65 % av den dokumenterade försäkringskostnaden för särskilda grödor för ett visst år. För andra grödor varierar stödnivån mellan 10 % och 50 % av den dokumenterade försäkringskostnaden för ett visst år.

(23) Med *särskilda grödor* avses i synnerhet

a) fleråriga grödor, inklusive plantskolor, dvs. vinrankor, humle och frukt (aprikoser, äpplen, päron, körsbär, persikor, vinbär, krusbär, nötter, mandlar, kvitten, plommon, krikon, renklo, hallon, björnbär, rönnbär, svarta rönnbär, kastanjer),

b) jordgubbar,

c) potatis,

d) sockerbetor,

e) grönsaker,

f) prydnadsväxter, inklusive plantskolor, medicinska, aromatiska och kulinariska växter, vallmo,

g) fiberväxter (lin och hampa),

h) gräs och klöver som odlas för utsäde.

Stöd till försäkringar som täcker skador på boskap

(24) Stöd kan beviljas uppfödare som tecknar en boskapsförsäkring i eget namn och betalar minst 1 000 tjeckiska kronor (cirka 37,40 euro) i premier för ett visst år.

([7]) Före den 1 januari 2018 beviljades stöd på grundval av SA.40185 (2014/XA).

([8]) Kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUT L 193, 1.7.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/702/oj).

(25) Stödnivån varierar mellan 35 % och 65 % av de dokumenterade försäkringskostnaderna.

Ytterligare villkor

(26) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att försäkringsbetalningarna måste begränsas till ersättning för högst kostnaden för att avhjälpa den skada som orsakats av de berörda händelserna (skäl (20)) och att de endast kunde täcka den faktiska produktionen före det att skadan inträffade. Försäkringsavtalen fick inte heller kräva eller specificera den framtida produktionens slag och kvantitet.

(27) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att stödet inte får begränsas till försäkringar som tillhandahålls av ett enda försäkringsbolag eller en grupp av försäkringsbolag och att stödet inte får vara beroende av att ett försäkringsavtal ingås med ett företag som är etablerat i Tjeckien.

(28) De som ansöker om stöd måste ingå ett försäkringsavtal med en försäkringsgivare som har ett samarbetsavtal med den beviljande myndigheten ([9]). Varje försäkringsgivare får begära att få ingå ett sådant samarbetsavtal med den beviljande myndigheten.

(29) Enligt den nationella rättsliga grunden, vilket även har bekräftats av de tjeckiska myndigheterna, måste stödansökan lämnas in innan försäkringspremien betalas.

(30) Stödansökan måste innehålla åtminstone uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet eller verksamheten, inbegripet dess lokalisering och datum för inledande och avslutande, det stödbelopp som behövs för att genomföra projektet och de stödberättigande kostnaderna.

(31) Sökandena måste i ansökan beskriva situationen utan stödet (kontrafaktiskt scenario) och lämna in dokumentation till stöd för den kontrafaktiska situation som beskrivs i ansökan. När den beviljande myndigheten tar emot ansökan, måste den kontrollera det kontrafaktiska scenariots trovärdighet och bekräfta att stödet har den erforderliga stimulanseffekten.

(32) Stöd får inte kumuleras med stöd från andra lokala, regionala eller nationella stödordningar eller unionsstödordningar eller tillfälliga stödordningar för samma stödberättigande kostnader.

(33) Den högsta stödnivån och stödbeloppet beräknas på ett icke-diskriminerande sätt av den beviljande myndigheten när stödet beviljas. De stödberättigande kostnaderna ska styrkas av skriftliga underlag som ska vara tydliga och aktuella. Vid beräkningen av stödnivån och de stödberättigande kostnaderna ska alla siffror som används avse belopp före avdrag för skatter eller andra avgifter.

(34) Mervärdesskatt är inte stödberättigande, utom om den inte kan återvinnas enligt de nationella reglerna.

(35) De tjeckiska myndigheterna förklarade att stödordningen inte förväntas ha någon miljöpåverkan, eftersom den endast bestod av stöd för betalningen av försäkringspremier.

(36) Samma åtgärd ingår inte i Tjeckiens strategiska plan, men stödordningen var förenlig med den gemensamma jordbrukspolitikens (GJP) allmänna mål att främja en konkurrenskraftig och motståndskraftig jordbrukssektor, som fastställs i artikel 5 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 ([10]), samt med det särskilda GJP-målet att stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukssektorns motståndskraft samt att förbättra gårdarnas konkurrenskraft, i enlighet med artikel 6.1 a och b i den förordningen.

([9]) En förteckning över de berörda försäkringsföretagen finns här: https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/.

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013 (EUT L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(37) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att de i Europeiska kommissionens modul för stödtransparens ([11]) skulle offentliggöra den fullständiga texten till stödordningen och dess genomförandebestämmelser eller rättsliga grund, den beviljande myndighetens namn och namnet på de stödmottagare som erhåller individuellt stöd som överstiger 60 000 euro ([12]). De tjeckiska myndigheterna bekräftade att denna information måste offentliggöras efter det att beslutet om att bevilja stöd har fattats, måste bevaras under minst tio år och hållas tillgänglig för allmänheten utan begränsningar.

(38) De tjeckiska myndigheterna åtog sig att anpassa stödordningen till de nya regler ([13]) som gällde från och med den 1 januari 2023 och tillämpa dem på stödordningen ([14]).

4. BESKRIVNING AV DET INDIVIDUELLA STÖDET

4.1. Mål

(39) Syftet med det individuella stödet var att göra försäkringar allmänt tillgängliga för jordbrukssektorn genom att delvis kompensera för kostnaderna för försäkringspremier. Den stödberättigande försäkringen omfattade grödor och boskap.

4.2. Varaktighet

(40) Det individuella stödet beviljades från och med den 1 januari 2018 till och med den 31 december 2022.

4.3. Rättslig grund

(41) Tjeckien beviljade det individuella stödet på grundval av stödordningen SA.49594 (2017/XA).

4.4. Budgeten

(42) Budgeten för det individuella stödet har inte fastställts. Även om det formella granskningsförfarandet gjorde det möjligt att identifiera en mottagare av sådant individuellt stöd (skäl (261)) kan även andra mottagare ha tagit emot det individuella stödet. Under alla omständigheter finansierades det individuella stödet genom statsbudgeten.

(43) Stöd- och garantifonden för jord- och skogsbrukssektorn (*Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.*) var den beviljande myndigheten. Den är ett särskilt statligt organ som drivs i form av ett aktiebolag, där staten äger 100 % av aktierna. Den fungerar som beviljande myndighet på grundval av 2da § i lag nr 252/1997 om jordbruk.

4.5. Stödform

(44) Det individuella stödet beviljades i form av direkta bidrag. De tjeckiska myndigheterna anser att denna stödform är den bäst lämpade för att täcka kostnaderna för försäkringspremier.

4.6. Stödmottagare

(45) Mottagarna av det individuella stödet var stora företag som var verksamma inom primär jordbruksproduktion.

(46) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att företag i svårigheter i den mening som avses i punkt 33.63 i riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden inte hade rätt till stöd.

([11]) https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sv.

([12]) Enligt avsnitt 3.2.4 i del I i riktlinjerna är medlemsstaterna skyldiga att offentliggöra namnet på de stödmottagare som får individuellt stöd som överstiger 10 000 euro, jämfört med individuella bidrag som överstiger 60 000 euro enligt 2014 års riktlinjer. De tjeckiska myndigheterna åtog sig att anpassa stödordningen till de nya reglerna (skäl 38).

([13]) Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014–2020.

([14]) Genom en skrivelse av den 21 februari 2023 gav Tjeckien sitt ovillkorliga samtycke till att ändra sina befintliga stödordningar så att de stämde överens med 2023 års riktlinjer senast den 30 juni 2023.

(47) På samma sätt beviljades inget stöd till stödmottagare som fortfarande hade ett tidigare olagligt stöd till sitt förfogande som förklarats oförenligt genom ett kommissionsbeslut (om ett individuellt stöd eller en stödordning), till dess att den stödmottagaren har återbetalat eller till ett spärrat konto betalat hela det olagliga och oförenliga stödet, jämte återkravsränta.

4.7. **Närmare upplysningar**

(48) Enligt stödordningen SA.49594 (2017/XA) avses med *naturkatastrofer* jordbävningar, laviner, jordskred och översvämningar, tornados och naturligt förekommande skogsbränder. Med *allvarliga klimathändelser* avses allvarliga klimathändelser som frost, stormar och hagel, is, kraftigt eller ihållande regn, torka eller andra ogynnsamma klimatförhållanden. Med *växtskadegörare* avses alla arter, stammar eller biotyper av växter, djur eller patogener som är skadliga för växter eller växtprodukter.

Stöd till försäkringar som täcker skador på grödor

(49) Stöd kunde beviljas jordbrukare som tecknat en skördeförsäkring i eget namn och betalat minst 1 000 tjeckiska kronor (cirka 37,40 euro) i premier för ett visst år. Skogar och skogsplantskolor betraktas inte som grödor.

(50) Stödnivån berodde på typen av gröda. Den varierade mellan 35 % och 65 % av den dokumenterade försäkringskostnaden för särskilda grödor för ett visst år. För andra grödor varierade stödnivån mellan 10 % och 50 % av den dokumenterade försäkringskostnaden för ett visst år.

(51) Med *särskilda grödor* avses i synnerhet

a) fleråriga grödor, inklusive plantskolor, dvs. vinrankor, humle och frukt (aprikoser, äpplen, päron, körsbär, persikor, vinbär, krusbär, nötter, mandlar, kvitten, plommon, krikon, renklo, hallon, björnbär, rönnbär, svarta rönnbär, kastanjer),

b) jordgubbar,

c) potatis,

d) sockerbetor,

e) grönsaker,

f) prydnadsväxter, inklusive plantskolor, medicinska, aromatiska och kulinariska växter, vallmo,

g) fiberväxter (lin och hampa),

h) gräs och klöver som odlas för utsäde.

Stöd till försäkringar som täcker skador på boskap

(52) Stöd kunde beviljas uppfödare som tecknat en boskapsförsäkring i eget namn och betalat minst 1 000 tjeckiska kronor (cirka 37,4 euro) i premier för ett visst år.

(53) Stödnivån varierade mellan 35 % och 65 % av de dokumenterade försäkringskostnaderna.

Ytterligare villkor

(54) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att försäkringsbetalningarna behövde begränsas till ersättning för högst kostnaden för att avhjälpa den skada som orsakats av de berörda händelserna (skäl (20)) och att de endast kunde täcka den faktiska produktionen före det att skadan inträffade. Försäkringsavtalen fick inte heller kräva eller specificera den framtida produktionens slag och kvantitet.

(55) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att stödet inte kunde begränsas till försäkringar som tillhandahålls av ett enda försäkringsbolag eller en grupp av försäkringsbolag och att stödet inte kunde vara beroende av att ett försäkringsavtal ingås med ett företag som är etablerat i Tjeckien.

(56) Stödsökande behövde ingå ett försäkringsavtal med en försäkringsgivare som hade ett samarbetsavtal med den beviljande myndigheten ([15]). Varje försäkringsgivare kunde begära att få ingå ett sådant samarbetsavtal med den beviljande myndigheten.

(57) Enligt stödordningen SA.49694 (2017/XA) och såsom bekräftat av de tjeckiska myndigheterna behövde stödansökan lämnas in innan försäkringspremien betalades.

(58) Stödansökan måste innehålla åtminstone uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet eller verksamheten, inbegripet dess lokalisering och datum för inledande och avslutande, det stödbelopp som behövs för att genomföra projektet och de stödberättigande kostnaderna.

(59) Stöd fick inte kumuleras med stöd från andra lokala, regionala eller nationella stödordningar eller unionsstödordningar eller tillfälliga stödordningar för samma stödberättigande kostnader.

(60) Den högsta stödnivån och stödbeloppet beräknades på ett icke-diskriminerande sätt av den beviljande myndigheten när stödet beviljades. De stödberättigande kostnaderna behövde styrkas av tydliga och aktuella skriftliga underlag. Vid beräkningen av stödnivån och de stödberättigande kostnaderna skulle alla siffror som användes avse belopp före avdrag för skatter eller andra avgifter.

(61) Mervärdesskatt var inte stödberättigande, utom om den inte kunde återvinnas enligt de nationella reglerna.

(62) De tjeckiska myndigheterna förklarade att stödet inte hade någon miljöpåverkan, eftersom det endast kompenserade för en del av försäkringspremierna.

(63) Samma åtgärd ingår inte i Tjeckiens strategiska plan eller i Tjeckiens landsbygdsutvecklingsprogram för 2014–2020, men stödets mål är förenligt med den gemensamma jordbrukspolitikens allmänna mål att främja en konkurrenskraftig och motståndskraftig jordbrukssektor samt med det särskilda GJP-målet att stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukssektorns motståndskraft samt att förbättra gårdarnas konkurrenskraft.

(64) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att de i Europeiska kommissionens modul för stödtransparens ([16]) skulle offentliggöra den fullständiga texten till åtgärden och dess genomförandebestämmelser eller rättsliga grund, den beviljande myndighetens identitet och identiteten på de stödmottagare som får individuellt stöd som överstiger 60 000 euro ([17]). De tjeckiska myndigheterna bekräftade att denna information måste offentliggöras efter det att beslutet om att bevilja stöd har fattats, måste bevaras under minst tio år och hållas tillgänglig för allmänheten utan begränsningar.

5. SKÄL FÖR ATT INLEDA FÖRFARANDET ENLIGT ARTIKEL 108.2 I EUF-FÖRDRAGET

(65) Såsom anges i skäl 67 i beslutet att inleda förfarandet inledde kommissionen förfarandet enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget av följande skäl:

a) När det gäller stödordningen hyste kommissionen tvivel om den tidpunkt då företagen var skyldiga att lämna in sina stödansökningar. Kommissionen uttryckte därför också tvivel om att stödordningen uppfyllde (det formella) kriteriet om stimulanseffekt.

([15]) En förteckning över de berörda försäkringsföretagen finns här: https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/.

([16]) https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sv.

([17]) Enligt avsnitt 3.2.4 i del I i riktlinjerna är medlemsstaterna skyldiga att offentliggöra namnet på de stödmottagare som får individuellt stöd som överstiger 10 000 euro, jämfört med individuella bidrag som överstiger 60 000 euro enligt 2014 års riktlinjer. De tjeckiska myndigheterna åtog sig att anpassa stödordningen till de nya reglerna (skäl 38).

b) När det gäller det individuella stöd som beviljats stora företag hyste kommissionen tvivel om det kontrafaktiska scenariot och tidpunkten för inlämning av ansökan. Kommissionen uttryckte därför tvivel om att detta stöd var förenligt med de tillämpliga reglerna för statligt stöd, särskilt kriteriet om stimulanseffekt. Kommissionen hyste framför allt tvivel om det kontrafaktiska scenariot och tidpunkten för inlämning av ansökan.

5.1. **Tvivel om stödordningens förenlighet med den inre marknaden**

(66) I enlighet med artikel 107.3 i EUF-fördraget kan stödet anses vara förenlig med den inre marknaden endast om det uppfyller något av de undantag som föreskrivs i den artikeln. I de aktuella ärendena undersökte kommissionen om undantaget i artikel 107.3 c i EUF-fördraget var tillämpligt.

(67) I enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan stöd anses som förenligt med den inre marknaden, om det underlättar utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(68) I beslutet att inleda förfarandet bedömde kommissionen stödordningens förenlighet med den inre marknaden mot bakgrund av Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014–2020 ([18]) (*2014 års riktlinjer*), som var i kraft vid den tidpunkten.

(69) Kommissionen bedömde särskilt stödordningens förenlighet med den inre marknaden mot bakgrund av kapitel 3 ("Gemensamma bedömningsprinciper") i del I i 2014 års riktlinjer.

(70) I samband med denna bedömning uttryckte kommissionen tvivel kring huruvida stödordningen var förenlig med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget på grund av tvivel kring tidpunkten för inlämning av stödansökan.

Tidpunkten för inlämning av ansökan

(71) I enlighet med punkt 66 i 2014 års riktlinjer kan stöd bara anses vara förenligt med den inre marknaden om det leder till att ett företags beteende förändras på ett sådant sätt att företaget inleder ytterligare verksamhet som det utan stöd inte skulle ha inlett, eller som det skulle ha inlett endast i begränsad utsträckning eller på ett annat sätt.

(72) I enlighet med punkt 70 i 2014 års riktlinjer anser kommissionen att stödet inte utgör något incitament för stödmottagaren om arbetet eller verksamheten redan har inletts innan stödmottagaren ansöker om stöd hos de nationella myndigheterna.

(73) Enligt punkt 35.25 i 2014 års riktlinjer betyder *inledande av arbete med projektet eller verksamheten* antingen inledandet av byggnadsarbeten eller byggnadsverksamheter eller det första rättsligt bindande åtagandet att beställa utrustning eller utnyttja tjänster eller varje annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först.

(74) Enligt stödordningens regler måste stödansökan lämnas in efter det att försäkringsavtalet ingicks men innan försäkringspremien betalades (skäl (29)).

(75) I skäl 66 i beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida ett sådant nationellt förfarande var förenligt med punkt 35.25 i 2014 års riktlinjer, särskilt huruvida stödansökningarna lämnades in innan *inledande av arbetet med projektet eller verksamheten*, enligt definitionen i den punkten. Kommissionen framhöll preliminärt att i det aktuella ärendet utgjorde ingåendet av ett försäkringsavtal det första rättsligt bindande åtagandet och att denna tidpunkt därför måste betraktas som *inledande av arbetet med projektet eller verksamheten*. Kommissionen drog därför preliminärt slutsatsen att ansökningarna inte bara bör lämnas in innan försäkringspremien betalas, utan även innan försäkringsavtalet ingås för att punkt 70 i 2014 års riktlinjer ska uppfyllas.

([18]) EUT C 204, 1.7.2014, s. 1.

(76) På grundval av dessa överväganden uttryckte kommissionen tvivel om att stödordningen var förenlig med reglerna om statligt stöd när det gäller en stimulanseffekt ([19]).

(77) Av dessa skäl inledde kommissionen förfarandet i enlighet med artikel 108.2 i EUF-fördraget och uppmanade alla tredje parter som kan ha påverkats av detta stöd samt Tjeckien att inkomma med synpunkter. Samtidigt uppmanade kommissionen Tjeckien att lämna alla uppgifter som kunde bidra till bedömningen av stödet.

5.2. **Tvivel om det individuella stödets laglighet**

(78) I sitt beslut att inleda förfarandet hänvisade kommissionen till den marknadsinformation som erhållits under den preliminära granskningen, där det angavs att individuellt stöd hade beviljats vissa stora företag som vid tidpunkten för beviljandet felaktigt hade bedömts som små och medelstora företag av den beviljande myndigheten. Kommissionen ansåg att denna bedömning hade gjorts av rent formella skäl ([20]), dvs. enbart genom att kontrollera att kriterierna för definitionen av små och medelstora företag uppfylldes formellt, men utan att ta hänsyn till den ekonomiska verkligheten och de principer i rättspraxis som anges i skälen 58–61 i beslutet att inleda förfarandet. Kommissionen ansåg att Tjeckien redan hade beviljat stöd till stödmottagare som kanske inte uppfyllde definitionen av små och medelstora företag vid den tidpunkt då stödet beviljades ([21]) och att de därför inte kunde omfattas av stödordningen SA.49594 (2017/XA). Kommissionen ansåg därför att allt detta individuella stöd hade beviljats redan innan stödordningen anmäldes och att det därför, innan det hade godkänts, var olagligt, eftersom det hade beviljats i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget ([22]).

(79) Det övervägande som kommissionen beskrev i beslutet att inleda förfarandet grundades på dess tolkning av artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket, såsom förklaras i skäl 61 i det beslutet. Kommissionen angav att dess tolkning grundade sig på domstolens och tribunalens (*unionsdomstolarna*) rättspraxis, i enlighet med principen om ändamålsenlig verkan.

5.3. **Tvivel om det individuella stödets förenlighet med den inre marknaden**

(80) I enlighet med artikel 107.3 i EUF-fördraget kan stödet anses vara förenlig med den inre marknaden endast om det uppfyller något av de undantag som föreskrivs i den artikeln. I de aktuella ärendena undersökte kommissionen om undantaget i artikel 107.3 c i EUF-fördraget var tillämpligt.

(81) I enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan stöd anses som förenligt med den inre marknaden, om det underlättar utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(82) I beslutet att inleda förfarandet bedömde kommissionen det individuella stödets förenlighet med den inre marknaden mot bakgrund av 2014 års riktlinjer, som var i kraft vid den tidpunkten.

(83) Kommissionen bedömde särskilt det individuella stödets förenlighet med den inre marknaden mot bakgrund av kapitel 3 (”Gemensamma bedömningsprinciper”) i del I i 2014 års riktlinjer.

(84) I samband med denna bedömning uttryckte kommissionen tvivel om att det olagligen beviljade stödet var förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget, särskilt när det gäller förekomsten av en stimulanseffekt. I detta avseende undersökte kommissionen följande två villkor: inlämningen av ett kontrafaktiskt scenario och tidpunkten för inlämning av stödansökan.

([19]) Skäl 66 i beslutet att inleda förfarandet.
([20]) Skäl 57 i beslutet att inleda förfarandet.
([21]) Skäl 62 i beslutet att inleda förfarandet.
([22]) Skäl 42 i beslutet att inleda förfarandet.

Inlämning av ett kontrafaktiskt scenario

(85) Enligt punkt 72 i 2014 års riktlinjer måste stödmottagare, som är stora företag, i sin ansökan beskriva situationen utan stöd, dvs. det kontrafaktiska scenariot eller det alternativa projektet eller den alternativa verksamheten. Det kontrafaktiska scenariot skulle styrkas med dokumentation och den beviljande myndigheten var tvungen att utföra sin trovärdighetskontroll och bekräfta dess stimulanseffekt.

(86) När beslutet att inleda förfarandet fattades hyste kommissionen tvivel om huruvida detta krav var uppfyllt när det gällde stora stödmottagare som fick det individuella stöd som avses i (3). Kommissionen ansåg att detta villkor inte uppfylldes på grund av en felaktig tillämpning av definitionen av små och medelstora företag i samband med genomförandet av den gruppundantagna stödordningen SA.49594 (2017/XA).

(87) I detta avseende hänvisade kommissionen i beslutet att inleda förfarandet till vissa inslag i definitionen av små och medelstora företag i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket och relevant rättspraxis från unionsdomstolarna ([23]), som också nämns i skälen (78) och (79) i detta beslut.

(88) Stödmottagare inom ramen för den gruppundantagna stödordningen kunde endast vara små och medelstora företag och behövde därför inte lämna in det kontrafaktiska scenariot. Kommissionen uttryckte därför tvivel om huruvida mottagarna av det individuella stödet lämnade in det kontrafaktiska scenario som krävdes för att fastställa stödets stimulanseffekt ([24]).

Tidpunkten för inlämning av ansökan

(89) I enlighet med punkt 66 i 2014 års riktlinjer kan stöd bara anses vara förenligt med den inre marknaden om det leder till att ett företags beteende förändras på ett sådant sätt att företaget inleder ytterligare verksamhet som det utan stöd inte skulle ha inlett, eller som det skulle ha inlett endast i begränsad utsträckning eller på ett annat sätt.

(90) I enlighet med punkt 70 i 2014 års riktlinjer anser kommissionen att stödet inte utgör något incitament för stödmottagaren om arbetet eller verksamheten har inletts redan innan stödmottagaren ansöker om stöd hos de nationella myndigheterna.

(91) Enligt punkt 35.25 i 2014 års riktlinjer betyder *inledande av arbete med projektet eller verksamheten* antingen inledandet av byggnadsarbeten eller byggnadsverksamheter eller det första rättsligt bindande åtagandet att beställa utrustning eller utnyttja tjänster eller varje annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först.

(92) I det aktuella ärendet skulle stödansökan lämnas in efter det att försäkringsavtalet hade ingåtts men innan försäkringspremien betalades (skäl (29) i detta beslut).

(93) I skäl 62 i beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida de stödmottagare som fick individuellt stöd till följd av deras felaktiga klassificering som små och medelstora företag hade lämnat in ett kontrafaktiskt scenario.

(94) Kommissionen beslutade därför att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i EUF-fördraget avseende det individuella stödet på grund av tvivel kring det kontrafaktiska scenariot och tidpunkten för inlämning av ansökan ([25]).

6. **TJECKIENS KOMMENTARER**

(95) Tjeckien informerade kommissionen om att ingen ansökningsomgång hade utlysts inom ramen för stödordningen. Därför beviljades inget stöd inom ramen för stödordningen före den dag då de tjeckiska myndigheterna lämnade sina synpunkter på beslutet att inleda förfarandet.

(96) Tjeckien informerade kommissionen om att flera mottagare av stöd enligt stödordningen SA.49594 (2017/XA) identifierades som stora företag i den administrativa standarduppföljningen. Eftersom det vid den tidpunkten inte fanns någon rättslig grund för stora företag och den gruppundantagna stödordningen var begränsad till små och medelstora företag (skäl (19)) införde Tjeckien återkravsförfaranden för dessa stödmottagare. Tjeckien har lämnat in en förteckning över de stödmottagare som berörs av återkravet.

([23]) Skälen 58–61 i beslutet att inleda förfarandet.
([24]) Skälen 62 och 67, första punktsatsen, i beslutet att inleda förfarandet.
([25]) Skäl 67 första punktsatsen i beslutet att inleda förfarandet.

(97) Tjeckien lämnade också in följande förteckning över andra kontrollerade stödmottagare, för vilka det enligt de tjeckiska myndigheterna inte hade framkommit några oriktigheter i samband med efterhandskontrollerna: AGROPARKL s.r.o., Podnik pro výrobu vajec v Kosičkách s.r.o., Zemědělský podnik Kvasicko, a.s., MEZILESÍ s.r.o., MORAVA-HOP s.r.o., AGRO Jesenice u Prahy a.s., ZEPOS a.s., AGROSERVIS 1. zemědělská a.s. Višňové, JAROS s.r.o., Zea a.s., ZEV Šaratice a.s., Agro družstvo Sebranice, PROVEM a.s. Havlíčkův Brod, Zemědělské družstvo Radiměř, Zemědělské družstvo Květná, Zemědělské družstvo Vendolí, Rostěnice a.s., Agria a.s., ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., Zemědělské družstvo Dolany, ČESKÁ VEJCE FARMS, s.r.o., DRUKO STŘÍŽOV s.r.o., FARMA VESELKA s.r.o., KLADRUBSKÁ a.s., Lužanská zemědělská a.s., Vlčnovská zemědělská a.s. och Zemědělská společnost Blšany s.r.o.

(98) När det gäller kommissionens tvivel, som nämns i skäl 62 i beslutet om att inleda förfarandet (dvs. att vissa av stödmottagarna kanske inte uppfyllde definitionen av små och medelstora företag när stödet beviljades), hävdade Tjeckien att dessa stödmottagare inte hade lämnat in de kontrafaktiska scenarierna. Tjeckien hävdade att stödet endast beviljades små och medelstora företag inom ramen för den gruppundantagna stödordningen SA.49594 (2017/XA) och i enlighet med kraven i gruppundantagsförordningen för jordbruket. Den gruppundantagna stödordningen innehöll därför inte något krav på ett kontrafaktiskt scenario.

(99) Tjeckien hävdade att utöver de konstaterade administrativa felen (skäl (96) i detta beslut) beviljades inget stöd till stödmottagare som inte skulle vara berättigade till stöd enligt den gruppundantagna stödordningen på grund av sin storlek. Enligt de tjeckiska myndigheterna bedömdes detta villkor alltid mot bakgrund av de regler som anges i bindande unionsrätt, särskilt i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket.

6.1. **Kvalificering av vissa stödmottagare som små och medelstora företag**

(100) De tjeckiska myndigheterna hänvisade särskilt till artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket, enligt vilken om ”uppgifterna om ett företag beräknade på årsbasis vid datum för bokslut överstiger eller understiger de trösklar som anges i artikel 2 för personalstyrkan eller för de finansiella beloppen, erhåller eller förlorar företaget sin status av medelstort företag, litet företag eller mikroföretag först om detta inträffar under två på varandra följande år”.

(101) De tjeckiska myndigheterna påpekade att det inte finns några undantag från denna regel och att denna bestämmelse har formulerats som en allmän regel som gäller automatiskt i den mån förutsättningarna för denna har konstaterats vara giltiga och sanna De påpekade vidare att en förändring av ett företags ägarstruktur efter en sammanslagning eller ett förvärv konsekvent leder till att de tillämpliga tröskelvärdena för små och medelstora företag överskrids. I detta avseende ansåg Tjeckien att skäl 60 i beslutet att inleda förfarandet var orimligt, i vilket kommissionen ansåg att beviljandet av stödet till sådana företag var oförenligt med principen om stimulanseffekt.

(102) Tjeckien anser att om den regel som fastställs i artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket inte skulle tillämpas formalistiskt, utan att man snarare skulle ta hänsyn till den ekonomiska verkligheten, så borde en annan formulering användas, t.ex. ”Denna regel gäller inte när det blir uppenbart att ändringen är permanent.” Först då kunde och skulle den ekonomiska verkligheten avspeglas vid tillämpningen av regeln, och inte bara vid en sammanslagning eller ett förvärv av ett företag, vilket i sig inte har någon betydelse för det faktum att förändringen är oåterkallelig.

(103) Enligt de tjeckiska myndigheterna kan man genom att enbart beakta den ekonomiska verkligheten göra en helt felaktig tolkning i liknande fall I praktiken upplever företag ofta av en ökning av personalstyrkan eller de finansiella trösklarna på grund av deras framgångsrika affärs- eller tillverkningspolitik, dvs. även utan en sammanslagning eller ett förvärv, vilken kan vara sådan att det är uppenbart att processen är oåterkallelig. Även under sådana omständigheter gäller dock regeln i artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket, utan att de nationella myndigheterna behöver ompröva den ekonomiska verkligheten i varje enskilt fall vid tillämpningen av regeln.

(104) Å andra sidan kanske en sammanslagning eller ett förvärv inte leder till ett oåterkalleligt ägarbyte, utan innebär snarare en process med olika strukturella förändringar eller omvandlingar, eller att ett företag förvärvas för investeringsändamål.

(105) Tjeckien anser vidare att regeln i artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket utgör ett tydligt, relevant och proportionellt kriterium som möjliggör rimliga variationer i de siffror och upplysningar som ett företag rapporterar under en viss period. Ingenting i den regeln verkar tyda på att kommissionen hade för avsikt att låta de nationella myndigheterna ansvara för att bedöma den ekonomiska verkligheten i varje enskilt fall. När det gäller Tjeckien är de nationella myndigheternas roll begränsad till att se till att kriterierna uppfylls, vilket otvetydigt anges i artikel 4.2 i bilaga I till den förordningen. Skyldigheten att bedöma de permanenta (eller tillfälliga) värden som rapporteras av företagen motsvarar inte kravet på att använda tydliga och enkla bedömningskriterier, eftersom en sådan bedömning skulle kräva en uttömmande ekonomisk granskning av varje enskild sökande. Detta skulle strida mot kommissionens mål att förenkla den administrativa bördan och förbättra öppenheten och rättssäkerheten, och att säkerställa en enhetlig tillämpning av gruppundantagsreglerna i medlemsstaterna.

(106) När det gäller tolkningen av artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket med hänvisning till rättspraxis anser Tjeckien att även om innehållet i en rättslig regel kan klargöras genom tolkning får tolkningen inte användas för att feltolka en lag vars innebörd är tydlig och begriplig. Ett sådant tillvägagångssätt skulle riskera att leda till en oacceptabel brist på säkerhet i rättsliga transaktioner.

(107) Tjeckien påpekar att den rättspraxis som kommissionen hänvisar till i skäl 59 i beslutet att inleda förfarandet avser förhållandet mellan så kallade anknutna företag, vilket är det kriterium som används för tillämpningen av artikel 3 i stället för artikel 4 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket.

(108) Enligt Tjeckien beskrivs i artikel 4.1 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket relevanta uppgifter (personalstyrka och trösklar för finansiella belopp) för företag som har klarat testet gällande anknutna företag, och utgör därför det ”andra steget” i bedömningen av företagets status. Den tar därför upp en annan situation och är inte tillämplig på bedömningen av förhållandet mellan företag enligt den rättspraxis som kommissionen hänvisar till i sitt beslut att inleda förfarandet.

(109) Tjeckien hävdar vidare att artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket vidareutvecklar artikel 4.1 i den bilagan när den, med avseende på ett företag som redan har klarat testet gällande anknutna företag och för vilket myndigheterna erhållit nödvändiga uppgifter (personalstyrka och finansiella belopp enligt artikel 4.1 i bilaga I till den förordningen), anger huruvida ett sådant företag uppfyller kraven för att kvalificera sig som ett litet eller medelstort företag. Artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket utgör därför det tredje steget i bedömningen av status som litet eller medelstort företag när den anger regeln att förändringen i de rapporterade uppgifterna för företag som har klarat testet gällande anknutna företag enligt artikel 3.1–3.4 i den bilagan inte automatiskt leder till förlust eller förvärv av statusen som litet eller medelstort företag.

(110) Tjeckien drar därför slutsatsen att den rättspraxis som kommissionen citerar inte är tillämplig i det aktuella ärendet, eftersom den inte hänvisar till det ”tredje steget” i bedömningen av statusen som ett litet eller medelstort företag. Enligt Tjeckien innebär inte heller kommissionens fastställda policy eller unionsdomstolarnas tidigare domar att artikel 4.1 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket inte skulle vara tillämplig under de omständigheter då trösklarna för små och medelstora företag överskrids på grund av en sammanslagning eller ett förvärv. Tvärtom drog tribunalen i domen i målet T-745/17 ([26]) tydligt slutsatsen att artikel 4.2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (*den allmänna gruppundantagsförordningen*) ([27]) är tillämplig även vid sammanslagningar och förvärv.

(111) Slutligen hävdade Tjeckien att landet för att förbättra rättssäkerheten för stödmottagare och beviljande myndigheter från och med den 1 augusti 2018 övergav ovannämnda genomförandepraxis, och att det i enlighet med kommissionens användarhandledning om definitionen av SMF-företag inte längre tillämpar artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket på företag som överskrider trösklarna för små och medelstora företag till följd av ett ägarbyte. Samtidigt hävdar Tjeckien att dess tidigare genomförande inte utgjorde en överträdelse av den bestämmelsen.

([26]) Tribunalens dom av den 9 september 2020, Kerkosand/kommissionen, T-745/17, ECLI:EU:T:2020:400.
Skäl 66 i beslutet att inleda förfarandet.

([27]) Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

6.2. **Inledande av arbete och tidpunkt för inlämning av ansökan**

(112) Tjeckien hävdade att *inledande av arbete* i det aktuella ärendet bör anses ske vid den tidpunkt då försäkringspremien betalas och inte när försäkringsavtalet ingås, såsom kommissionen föreslog i beslutet att inleda förfarandet ([28]).

(113) Tjeckien förklarade att enligt landets nationella regler avser ett ”projekt” eller en ”verksamhet” en försäkring som betalas på årsbasis. Ett företag måste därför varje år besluta om huruvida det kommer att ta den årliga försäkringen och stödet kan endast beviljas för en årlig försäkring och inte för en flerårig försäkringsperiod.

(114) När det gäller fastställandet av tidpunkten för *inledande av arbete med projektet eller verksamheten* hänvisar de tjeckiska myndigheterna till rådande företagspraxis: Jordbruksföretag ingår ett försäkringsavtal med en klausul om automatisk förlängning. Den automatiska förlängningen krävs för att få ett långsiktigt försäkringsskydd. Därefter kräver försäkringsskyddet för ett relevant år att man betalar den årliga försäkringspremien. Om ett företag inte betalar premien för ett kommande år förlorar det sin täckning för det året. Det krävs inga andra steg än att den årliga premien betalas.

(115) De tjeckiska myndigheterna anser att i avsaknad av stöd skulle ett företag som är försäkrat under ett år inte nödvändigtvis teckna en försäkring för ett kommande år. Innan försäkringspremien betalas har ett företag inte gjort något rättsligt bindande åtagande som skulle göra den årliga försäkringen *oåterkallelig*. Varje årlig försäkring måste ses som ett separat projekt som kräver förnyat och oberoende beslutsfattande och man kan inte av ett flerårigt avtal eller en årlig försäkring som betalas under ett år dra slutsatsen att ett företag kommer att teckna samma försäkring för ett annat år.

(116) Under dessa omständigheter är syftet med stödet att ge företagen incitament att teckna den årliga försäkringen. I avsaknad av offentligt stöd som motiverar jordbrukarna att teckna försäkringar varje år skulle försäkringsskyddet för risker inom jordbrukssektorn vara betydligt lägre med tanke på de höga försäkringspremierna och de begränsade ekonomiska resurser som finns tillgängliga för jordbrukssektorn.

(117) Enligt de tjeckiska myndigheterna bör därför utbetalningen av det årliga bidraget i det aktuella ärendet betraktas som tidpunkten för *inledande av arbete*.

(118) Denna praxis har också återspeglats i den nationella rättsliga ramen för försäkringar. Enligt 2804 § i lag 89/2012 Sb., civillagen, i dess ändrade lydelse gäller att om försäkringsgivaren påminner försäkringstagaren om att betala försäkringspremien och meddelar denne i påminnelsen att försäkringen kommer att upphöra att gälla om inte försäkringspremien betalas inom en ytterligare tidsfrist på minst en månad från den dag då påminnelsen skickades, upphör försäkringen att gälla när den tidsfrist inom vilken försäkringspremien inte har betalats löper ut.

(119) De tjeckiska myndigheterna förklarade vikten av fleråriga avtal. Om stödmottagarna skulle säga upp sina befintliga försäkringsavtal innan de undertecknar ett nytt försäkringsavtal skulle de vara tvungna att vara utan försäkringstäckning under en viss tidsperiod. Detta skulle leda till oönskade konsekvenser som skulle strida mot stödordningens påstådda mål och som skulle vara oacceptabla med tanke på ett företags riskhantering. De tjeckiska myndigheterna anser att stödmottagarna inte rimligen kan uppmanas att utsätta sig för risken av rent formalistiska skäl.

(120) Dessutom erbjuder försäkringsbolag ofta incitament för att teckna försäkringar med lång löptid, t.ex. rabatter på försäkringspremier eller andra förmåner, vilket motiverar jordbrukare att teckna försäkringar för en bredare uppsättning risker.

(121) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att inget stöd skulle beviljas en stödmottagare som hade betalat den årliga försäkringspremien innan ansökan lämnades in.

(122) Trots det som nämns ovan konstaterar de tjeckiska myndigheterna att det faktiska villkor som kräver att stödmottagarna ansöker om stöd innan *inledande av arbete med projektet* inte bör betraktas som det absoluta kriteriet för beviljande av stödet. Tvärtom konstateras i unionsdomstolarnas rättspraxis att det i särskilda fall kan uppstå omständigheter som kommer att ge en verklig stimulanseffekt även om arbetet med projektet inleds före dagen för ansökan om stöd ([29]). De tjeckiska myndigheterna anser därför att kravet inte bör behandlas överdrivet formellt.

([28]) Skäl 66 i beslutet att inleda förfarandet.

([29]) Domstolens dom av den 13 juni 2013 i de förenade målen C-630/11 P, HGA srl. m.fl., C-631/11 P, Regione autonoma della Sardegna, C-632/11 P, Timsas srl., och C-633/11 P, Grand Hotel Abi d'Oru SpA, ECLI:EU:C:2013:387, punkterna 109–110.

7. **BEDÖMNING**

7.1. **Förekomst av stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget**

(123) I artikel 107.1 i EUF-fördraget fastställs följande: ”Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.”

(124) Enligt fast rättspraxis krävs att samtliga följande villkor är uppfyllda för att en nationell åtgärd ska anses utgöra statligt stöd, i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. För det första måste det röra sig om en statlig åtgärd eller en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel. För det andra ska denna åtgärd kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna. För det tredje ska åtgärden ge mottagaren en selektiv fördel. För det fjärde ska åtgärden snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen ([30]).

(125) I skäl 40 i beslutet att inleda förfarandet ([31]) drog kommissionen den preliminära slutsatsen att villkoren i artikel 107.1 i EUF-fördraget var uppfyllda och att stödordningen utgjorde statligt stöd i den mening som avses i den artikeln.

(126) Denna preliminära slutsats ifrågasattes inte i Tjeckiens synpunkter. Dessutom anmälde Tjeckien själv stödordningen som statligt stöd.

(127) Stödordningen kan tillskrivas staten eftersom den grundar sig på de rättsakter som beskrivs i skäl (11) och som genomförs av den statliga myndigheten (skäl (13)). Stödet betalas från statsbudgeten, dvs. med hjälp av statliga medel (skäl (12)).

(128) Stödordningen medför en fördel för stödmottagarna i form av direkta bidrag (skäl (14)). Stödordningen befriar således stödmottagarna från kostnader som de skulle ha fått bära under normala marknadsvillkor.

(129) Stödordningen är selektiv eftersom stöd endast beviljas vissa företag, närmare bestämt till stora företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion (skäl (15)). Andra företag i en jämförbar rättslig och faktisk situation är inte berättigade till stöd och skulle därför inte få samma fördel. Som en allmän regel bör de ekonomiska aktörerna täcka sina egna kostnader.

(130) Enligt domstolens rättspraxis kan stöd till ett företag snedvrida handeln mellan medlemsstaterna om detta företag är verksamt på en marknad som omfattas av handel inom EU. Stödmottagarna är verksamma inom primär jordbruksproduktion, där handel inom EU äger rum. Denna sektor är således öppen för konkurrens på EU-nivå och är därmed känslig för varje åtgärd som gynnar produktionen i en eller flera medlemsstater. Därför riskerade stödordningen att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(131) Mot denna bakgrund anses villkoren i artikel 107.1 i EUF-fördraget vara uppfyllda. Slutsatsen kan därför dras att stödordningen utgör statligt stöd i den mening som avses i denna artikel. De tjeckiska myndigheterna har inte motsatt sig denna slutsats.

(132) Eftersom stödet grundar sig på en rättsakt enligt vilken individuellt stöd kan beviljas företag som definieras i rättsakten på ett allmänt och abstrakt sätt ([32]), utan att ytterligare genomförandeåtgärder krävs (skäl (11)), anser kommissionen att det utgör en stödordning i den mening som avses i punkt 35.4 i 2014 års riktlinjer och i punkt 33.13 i 2023 års riktlinjer.

(133) När det gäller det individuella stödet anser kommissionen, mot bakgrund av de drag som det delar med det stöd som beviljats inom ramen för stödordningen, att skälen (123)–(130) i tillämpliga delar är tillämpliga på det individuella stödet. Kommissionen drar därför slutsatsen att det individuella stöd som redan beviljats stora företag utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

([30]) Domstolens dom av den 7 november 2024, Ryanair/kommissionen, C-588/22P, ECLI:EU:C:2024:935, punkt 100.
([31]) Skäl 40 i beslutet att inleda förfarandet.
([32]) Se särskilt avsnitten 2.2.3 och 2.2.4.

7.2. **Stödordningens förenlighet med den inre marknaden**

7.2.1. *Artikel 107.3 c i EUF-fördraget och tillämpliga riktlinjer*

(134) Enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan stöd anses som förenligt med den inre marknaden, om det underlättar utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(135) För att anses vara förenligt enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget måste stödet därför i) underlätta utvecklingen av en viss näringsverksamhet eller vissa regioner (positivt villkor) och ii) inte påverka handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset (negativt villkor).

(136) Kommissionen kommer att bedöma om dessa två villkor är uppfyllda mot bakgrund av de tillämpliga riktlinjerna. I beslutet att inleda förfarandet bedömde kommissionen stödordningens förenlighet mot bakgrund av 2014 års riktlinjer, som var i kraft när beslutet att inleda förfarandet antogs. 2014 års riktlinjer ersattes dock av 2023 års riktlinjer, som trädde i kraft den 1 januari 2023. Enligt punkt 655 i 2023 års riktlinjer kommer kommissionen att tillämpa dessa riktlinjer på alla stödåtgärder den har att fatta beslut om efter den 1 januari 2023, även om stödet anmälts före det datumet. I detta beslut bedömer kommissionen därför stödordningens förenlighet mot bakgrund av 2023 års riktlinjer.

(137) När det gäller det stöd som kan beviljas på grundval av stödordningen är del I kapitel 3 (Förenlighetsbedömning enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget) och avsnitt 1.2.1.6 i del II (Stöd för betalning av försäkringspremier) i 2023 års riktlinjer tillämpliga.

7.2.2. *Positivt villkor: Stödet måste underlätta utvecklingen av en näringsverksamhet eller av vissa ekonomiska regioner*

7.2.2.1. Underlättande av en näringsverksamhet

(138) Enligt punkt 43 i 2023 års riktlinjer måste medlemsstaten visa att stödet syftar till att underlätta utvecklingen av den identifierade ekonomiska verksamheten.

(139) Kommissionen noterar att stödordningen är utformad för att stödja jordbrukare i samband med risk- och krishändelser genom att ge dem incitament att teckna försäkringar. Försäkringar är ett viktigt verktyg för jordbrukssektorn, som ofta utsätts för risk- och krishändelser. På så sätt stöder stödet den primära jordbruksproduktionen (skäl (9)).

(140) Enligt punkt 44 i 2023 års riktlinjer måste medlemsstaterna också beskriva om, och i så fall hur, stödet kommer att bidra till att uppnå målen för den gemensamma jordbrukspolitiken och inom den politiken bidra till målen i förordning (EU) 2021/2115 samt mer specifikt beskriva de förväntade fördelarna med stödet. Stödordningens mål är förenliga med den gemensamma jordbrukspolitikens mål att främja en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor som säkerställer livsmedelstryggheten på lång sikt, vilket fastställs i artikel 5 a i förordning (EU) 2021/2115, samt med de mål som anges i artikel 6.1 a och b i den förordningen och som syftar till att stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukssektorns motståndskraft samt att förbättra gårdarnas konkurrenskraft (skäl (36)). Därmed uppfylls punkt 44 i 2023 års riktlinjer.

(141) Kommissionen anser därför att stödet ska underlätta en näringsverksamhet, eftersom det ska underlätta konkurrenskraften och motståndskraften hos den primära jordbruksproduktionen.

7.2.2.2. Stimulanseffekt (inlämning av ansökan)

(142) Den andra anledningen till att det formella granskningsförfarandet inleddes rörde villkoret om stöd med stimulanseffekt, särskilt när det gäller tidpunkten för inlämningen av stödansökan ([33]). Kommissionen hyste tvivel om huruvida ansökningarna inom ramen för stödordningen skulle lämnas in innan arbetet inleddes (se även skäl (94)).

(143) Kommissionen påminner om att enligt punkt 70 i 2014 års riktlinjer och punkt 50 i 2023 års riktlinjer utgör sådant stöd inte något incitament för stödmottagaren, oavsett om arbetet eller verksamheten har inletts redan innan stödmottagaren ansöker om stöd hos de nationella myndigheterna.

(144) Enligt punkt 35.25 i 2014 års riktlinjer och punkt 33.57 i 2023 års riktlinjer betyder *inledande av arbete med projektet eller verksamheten* antingen inledandet av verksamheten eller byggnadsarbetena eller det första rättsligt bindande åtagandet att beställa utrustning eller utnyttja tjänster eller varje annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först.

(145) De tjeckiska myndigheterna bemötte dessa tvivel genom att tillhandahålla en utförlig förklaring av försäkringsavtalsförfarandet (skälen (113)–(122)).

(146) De tjeckiska myndigheterna förklarade att försäkringsskyddet för ett relevant år kräver att stödmottagaren betalar den årliga försäkringspremien. Utan en årlig betalning som täcker ett kommande år är täckningen för det året förverkad. Innan försäkringspremien betalas har ett företag inte gjort något rättsligt bindande åtagande som skulle göra den årliga försäkringen oåterkallelig.

(147) De tjeckiska myndigheterna medgav att utan stöd skulle ett företag som är försäkrat under ett år inte nödvändigtvis teckna en försäkring för ett kommande år. Därför måste varje årlig försäkring ses som ett separat projekt. Bara för att en årlig försäkring har tecknats för ett år går det inte att dra slutsatsen att ett företag kommer att fortsätta med avtalet under nästa år (skäl (113)).

(148) Kommissionen noterar att ingåendet av avtalet inte automatiskt medför någon skyldighet att betala den årliga försäkringen. Kommissionen anser att jordbrukare, efter det att försäkringsavtalet ingåtts, inte är skyldiga att betala en årlig försäkring och har rätt att välja att teckna försäkringen för ett visst år eller inte genom att antingen betala försäkringspremien eller inte. Under sådana omständigheter är den avgörande tidpunkten för bedömningen av stödets stimulanseffekt faktiskt tidpunkten för betalningen av den årliga försäkringspremien och inte den tidpunkt då ett avtal, som har en klausul om automatisk förlängning, ingås (skäl (112)).

(149) Kommissionen anser därför att stödet ger jordbrukarna ett incitament att teckna den årliga försäkring som de kanske inte skulle teckna utan stödet. De tjeckiska myndigheterna bekräftade dessutom att inget stöd skulle beviljas en stödmottagare som hade betalat den årliga försäkringspremien innan ansökan lämnades in (skäl (121)).

(150) Kommissionen håller därför med de tjeckiska myndigheterna om att tidpunkten för betalning av den årliga försäkringspremien måste betraktas som *inledande av arbetet med ett projekt eller en verksamhet* och inte den tidpunkt då försäkringsavtalet ingås.

(151) Enligt punkt 47 i 2023 års riktlinjer har stödordningen en stimulanseffekt om den ändrar företagens beteende på ett sådant sätt att de inleder ytterligare verksamhet som bidrar till utvecklingen av sektorn som de utan stöd inte skulle ha inlett eller skulle ha inlett endast i begränsad utsträckning eller på ett annat sätt.

(152) Enligt punkt 48 i 2023 års riktlinjer anses statliga stödåtgärder som endast syftar till att förbättra företagens finansiella situation, men som inte på något sätt bidrar till sektorns utveckling, och i synnerhet stöd som enbart beviljas på grundval av pris, kvantitet, produktionsenhet eller enhet av produktionsmedel, utgöra driftstöd som inte är förenligt med den inre marknaden. Sådana stödåtgärder kan vidare på grund av själva sin art även inverka störande på de mekanismer som reglerar organisationen av den inre marknaden.

([33]) Skäl 67 andra strecksatsen i beslutet att inleda förfarandet.

(153) I enlighet med punkt 50 i 2023 års riktlinjer anser kommissionen att stödet inte utgör något incitament för stödmottagaren om arbetet med det berörda projektet eller den berörda verksamheten redan har inletts innan stödmottagaren ansöker om stöd hos de nationella myndigheterna.

(154) I enlighet med punkt 51 i 2023 års riktlinjer måste stödansökan innehålla åtminstone uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet eller verksamheten, inbegripet dess lokalisering och datum för inledande och avslutande, det stödbelopp som behövs för att genomföra projektet och de stödberättigande kostnaderna. Enligt punkt 52 i 2023 års riktlinjer måste dessutom stora företag i ansökan beskriva situationen utan stöd, den situation som benämns det kontrafaktiska scenariot eller alternativt projekt eller alternativ verksamhet, och lägga fram dokumentation som styrker de uppgifter om ett kontrafaktiskt scenario som anges i ansökan. Detta krav gäller inte kommuner som är självständiga lokala myndigheter med en årsbudget på mindre än 10 miljoner euro och färre än 5 000 invånare. I enlighet med punkt 53 i 2023 års riktlinjer måste den beviljande myndigheten, när den tar emot ansökan, kontrollera det kontrafaktiska scenariots trovärdighet och bekräfta att stödet hade den erforderliga stimulanseffekten. Ett kontrafaktiskt scenario är trovärdigt om det är verkligt och hänger samman med de faktorer som ska beaktas vid beslutsfattandet vid den tidpunkt då stödmottagaren fattar beslut om projektet eller verksamheten i fråga.

(155) I beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om att den nationella rättsliga grunden var förenlig med punkt 70 i 2014 års riktlinjer, som är identisk med punkt 50 i 2023 års riktlinjer. Såsom konstateras i skäl (150) anser kommissionen att i det aktuella ärendet motsvarar tidpunkten för inledande av arbetet med projektet eller verksamheten betalningen av den årliga försäkringspremien.

(156) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att stödordningen kräver att stödansökan ska lämnas in av stödmottagarna innan arbetet eller verksamheten inleds (skälen (29)–(150)). Ansökan måste innehålla uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet eller verksamheten, inbegripet dess lokalisering och datum för inledande och avslutande, det stödbelopp som behövs för att genomföra projektet och de stödberättigande kostnaderna (skäl (30)). Stora företag måste också lämna in det kontrafaktiska scenariot eller det alternativa projektet eller den alternativa verksamheten och lämna in dokumentation som styrker uppgifterna (skäl (31)).

(157) Stödet kan beviljas för kostnaderna för premier för försäkring (skäl (21)). Det subventionerar således inte de kostnader för en verksamhet som ett företag i alla händelser skulle ha ådragit sig och kompenserar inte för den normala affärsrisken vid ekonomisk verksamhet, och det syftade inte endast till att förbättra företagens finansiella situation.

(158) På denna grundval drar kommissionen slutsatsen att stödordningen har en stimulanseffekt.

7.2.2.3. Ingen överträdelse av tillämpliga bestämmelser och allmänna principer i unionsrätten

(159) Enligt punkt 61 i 2023 års riktlinjer gäller följande: Om en statlig stödåtgärd eller de villkor som är förbundna med den, bl.a. finansieringsmetoden när denna utgör en integrerad del av den statliga stödåtgärden, eller om den verksamhet åtgärden finansierar medför en överträdelse av tillämplig unionslagstiftning kan stödet inte förklaras förenligt med den inre marknaden.

(160) Villkoren för stödordningen fastställs i enlighet med tillämplig unionslagstiftning. Det finns inget som tyder på att det föreslagna stödet eller de villkor som är knutna till det skulle innebära en överträdelse av tillämpliga bestämmelser och allmänna principer i unionsrätten. Kommissionen konstaterar därför att punkt 61 i 2023 års riktlinjer följs.

(161) I enlighet med punkt 62 i 2023 års riktlinjer kommer kommissionen inte att godkänna statligt stöd som är oförenligt med bestämmelserna om den samlade marknadsordningen eller som skulle utgöra ett hinder för dennas funktion. Det finns inget som tyder på att det föreslagna stödet skulle vara oförenligt med bestämmelserna om den samlade marknadsordningen eller skulle utgöra ett hinder för dennas funktion.

(162) I enlighet med punkt 63 i 2023 års riktlinjer kan statligt stöd inte förklaras förenligt med den inre marknaden om det stödmottagande företaget är skyldigt att använda nationella produkter eller tjänster. Stödordningen föreskriver inte någon sådan skyldighet.

(163) I enlighet med punkt 64 i 2023 års riktlinjer kommer kommissionen inte att tillåta stöd för exportrelaterad verksamhet till tredjeländer eller medlemsstater som har en direkt koppling till exporterade kvantiteter, stöd som är förenat med krav på att inhemska snarare än importerade varor ska användas, eller stöd för att inrätta och driva ett distributionsnät eller täcka andra utgifter i samband med exportverksamhet. Stödordningen föreskriver inte några sådana typer av stöd.

7.2.2.4. Slutsats

(164) Kommissionen anser därför att stödordningen skulle underlätta utvecklingen av den primära jordbruksproduktionen.

7.2.3. *Negativt villkor: stödet får inte i otillbörlig utsträckning påverka handeln i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset*

(165) I enlighet med punkt 67 i 2023 års riktlinjer är varje stödåtgärd sådan att den till sin natur orsakar snedvridning av konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen kontrollerar dock om stödet är nödvändigt, lämpligt, proportionerligt och överblickbart för att fastställa om stödets snedvridande effekter är begränsade till vad som är absolut nödvändigt.

(166) I enlighet med punkt 68 i 2023 års riktlinjer bedömer kommissionen sedan det aktuella stödets snedvridande effekt på konkurrens- och handelsvillkoren. Kommissionen kommer då att väga stödets positiva effekter mot dess negativa effekter på konkurrens och handel. Om de positiva effekterna uppväger de negativa kommer kommissionen att förklara stödet förenligt med den inre marknaden.

7.2.3.1. Behov av statligt ingripande

(167) I enlighet med punkt 70 i 2023 års riktlinjer kan statligt stöd uppnå ett mål av gemensamt intresse om det är inriktat på att avhjälpa marknadsmisslyckanden.

(168) Kommissionen noterar att de tjeckiska myndigheterna förklarade att stödordningen syftar till att ge jordbruksföretag en högre nivå av skydd mot oförutsedda skador genom att göra försäkringstäckningen allmänt tillgänglig i hela jordbrukssektorn. Syftet med stödordningen är därför att motivera jordbrukarna att teckna en försäkring för att kunna hantera risk- och krishändelser bättre.

(169) På denna grundval anser kommissionen att det statliga ingripandet skulle leda till att försäkringar i stor utsträckning blev tillgängliga för jordbrukssektorn, som annars skulle kunna stå inför höga försäkringspriser. Kommissionen konstaterar därför att punkt 70 i 2023 års riktlinjer följs.

(170) I enlighet med punkt 71 i 2023 års riktlinjer anges att kommissionen anser att marknaden inte tillhandahåller de förväntade målen utan statlig insats avseende stödåtgärder som uppfyller de särskilda villkoren i del II i 2023 års riktlinjer. Kommissionen noterar att stödordningen uppfyller de särskilda kraven i avsnitt 1.2.1.6 i del II i 2023 års riktlinjer (skälen (197)–(206)). I enlighet med punkt 71 i 2023 års riktlinjer anser kommissionen därför att det finns ett behov av en statlig insats.

7.2.3.2. Stödets lämplighet

(171) I enlighet med punkt 72 i 2023 års riktlinjer måste den föreslagna stödåtgärden vara ett lämpligt policyinstrument med hänsyn till det berörda policymålet. Medlemsstaten måste visa att stödet har en lämplig utformning för att uppnå målet för den åtgärd som stödet är riktat till.

(172) Syftet med stödordningen är att hjälpa jordbrukare att försäkra sin verksamhet mot oförutsedda risk- och krishändelser för att förbättra gårdarnas konkurrenskraft. Kommissionen anser därför att stödordningen bidrar till jordbrukssektorns övergripande konkurrenskraft och motståndskraft. Kommissionen drar därför slutsatsen att stödordningen är ett lämpligt policyinstrument för att uppnå dessa mål.

Ändamålsenlighet jämfört med alternativa instrument

(173) Enligt punkt 73 i 2023 års riktlinjer anser kommissionen att stöd som beviljas inom jord- och skogsbrukssektorn, som uppfyller de särskilda villkoren i de berörda avsnitten i del II i 2023 års riktlinjer, är ett lämpligt politiskt instrument.

(174) Stödordningen uppfyller de särskilda kraven i avsnitt 1.2.1.6 i del II i 2023 års riktlinjer (skälen (197)–(206)). Det är därför ett lämpligt policyinstrument.

(175) Punkt 74 i 2023 års riktlinjer är inte tillämplig i detta fall, eftersom de insatser som berättigar till stöd inte medfinansieras inom ramen för Tjeckiens strategiska GJP-plan (skäl (36)).

Ändamålsenligheten bland olika stödinstrument

(176) Enligt punkt 75 i 2023 års riktlinjer kan stöd beviljas i olika former. Medlemsstaterna bör dock se till att stödet beviljas i en form som är minst benägen att snedvrida handeln och konkurrensen.

(177) I enlighet med punkt 76 i 2023 års riktlinjer, om en specifik form förutses för en stödåtgärd som beskrivs i del II i 2023 års riktlinjer, anses denna form vara ett lämpligt stödinstrument vid tillämpningen av dessa riktlinjer. De tillämpliga reglerna är de i avsnitt 1.2.1.6 i del II i 2023 års riktlinjer, som inte anger någon specifik stödform.

(178) Enligt stödordningen kan stödet beviljas jordbrukare som ett direkt bidrag (skäl (14)), vilket de tjeckiska myndigheterna betraktar som den lämpligaste formen för att stödja kostnaderna för premier för försäkring.

(179) Syftet med stödordningen är att kompensera jordbrukarna för kostnaderna för premier för försäkring. Kommissionen håller med om att direkta bidrag är den lämpligaste formen när stödet har ett kompenserande ändamål. På denna grundval drar kommissionen slutsatsen att stödordningen uppfyller kraven i punkt 76 i 2023 års riktlinjer.

7.2.3.3. Stödets proportionalitet

(180) I enlighet med punkt 83 i 2023 års riktlinjer anses stöd vara proportionerligt om beloppet per stödmottagare begränsas till det minimum som behövs för att genomföra den understödda verksamheten. I enlighet med punkt 84 i 2023 års riktlinjer får stödbeloppet inte överstiga de stödberättigande kostnaderna, med vissa undantag, för att kunna anses vara proportionerligt. I enlighet med punkt 85 i 2023 års riktlinjer tillämpar kommissionen högsta stödnivåer för att garantera förutsägbarhet och lika villkor.

(181) I enlighet med punkt 86 i 2023 års riktlinjer, om de stödberättigande kostnaderna beräknas korrekt och de högsta stödnivåer eller högsta stödbelopp som anges i del II i 2023 års riktlinjer respekteras, anses proportionalitetskriteriet vara uppfyllt.

(182) I enlighet med punkt 87 i 2023 års riktlinjer måste den beviljande myndigheten beräkna den högsta stödnivån och det högsta stödbeloppet när den beviljar stödet. De stödberättigande kostnaderna måste stödjas av skriftliga underlag som bör vara tydliga, specifika och aktuella. Vid beräkningen av stödnivån och de stödberättigande kostnaderna måste alla siffror som användes avse belopp före eventuella avdrag för skatter eller andra avgifter. Mervärdesskatt är inte stödberättigande, utom om den inte kan återvinnas enligt nationell lagstiftning om mervärdesskatt.

(183) Det stöd som beviljas på grundval av stödordningen ska inte överstiga 65 % av de stödberättigande kostnaderna (skälen (22)–(25)). Denna stödnivå respekterar den högsta stödnivån för försäkringspremiestödet, som anges i punkt 411 i 2023 års riktlinjer.

(184) De stödberättigande kostnaderna omfattar inte mervärdesskatten (skäl (34)).

(185) Kommissionen noterar vidare att de tjeckiska myndigheterna bekräftade att de stödberättigande kostnaderna beräknades korrekt av den beviljande myndigheten när stödet beviljades (skäl (33)).

(186) Kommissionen drar därför slutsatsen att stödet är proportionerligt.

7.2.3.4. Kumulering av stöd

(187) I enlighet med punkt 103 i 2023 års riktlinjer får stöd beviljas parallellt enligt flera stödordningar eller kumuleras med stöd för särskilda ändamål, under förutsättning att det totala beloppet statligt stöd för en verksamhet eller ett projekt inte överstiger de stödtak som anges i 2023 års riktlinjer.

(188) I enlighet med punkt 104 i 2023 års riktlinjer får stöd med identifierbara stödberättigande kostnader kumuleras med annat statligt stöd så länge stöden avser olika identifierbara stödberättigande kostnader. Stöd med identifierbara stödberättigande kostnader får kumuleras med annat statligt stöd, med avseende på samma stödberättigande kostnader som helt eller delvis överlappar varandra, endast om en sådan kumulering inte leder till att den högsta stödnivå eller det högsta stödbelopp som gäller denna typ av stöd enligt 2023 års riktlinjer överskrids.

(189) Kommissionen noterar att de tjeckiska myndigheterna bekräftade att stöd enligt stödordningen inte kan kumuleras med stöd från andra lokala, regionala eller nationella källor eller unionsfonder eller med stöd av mindre betydelse eller stöd för särskilda ändamål som täcker samma stödberättigande kostnader (skäl (32)).

7.2.3.5. Öppenhet

(190) I enlighet med punkt 112 i 2023 års riktlinjer ska medlemsstaterna säkerställa att den information som förtecknas i den punkten ska offentliggöras på Europeiska kommissionens modul för stödtransparens eller på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå.

(191) De tjeckiska myndigheterna bekräftade att transparensvillkoren uppfylldes. De åtog sig att säkerställa att den fullständiga texten till stödordningen och dess genomförandebestämmelser eller rättsliga grund, den beviljande myndighetens namn och namnen på de stödmottagare som skulle få individuellt stöd som överstiger 60 000 euro (skäl (37)) skulle offentliggöras på Europeiska kommissionens modul för stödtransparens. De tjeckiska myndigheterna åtog sig att ändra stödordningen för att följa de nya reglerna, som trädde i kraft den 1 januari 2023. Enligt dessa regler har tröskelvärdet för individuellt stöd som måste offentliggöras sänkts till 10 000 euro. På grundval av de tjeckiska myndigheternas åtagande att vidta lämpliga åtgärder anser kommissionen att de tjeckiska myndigheternas säkerställer att kraven på transparens i fråga om individuella stöd, som anges i punkt 112 i 2023 års riktlinjer, uppfylls.

(192) I enlighet med punkt 114 i 2023 års riktlinjer måste denna information offentliggöras efter det att beslutet om att bevilja stödet har fattats, bevaras under minst tio år och hållas tillgänglig för allmänheten utan begränsningar. De tjeckiska myndigheterna bekräftade att dessa krav uppfylldes (skäl (37)).

7.2.3.6. Undvikande av allvarliga negativa effekter på handel och konkurrens

(193) I enlighet med punkt 117 i 2023 års riktlinjer ringar kommissionen in den/de marknader som påverkas av stödet, med beaktande av den information som medlemsstaten lämnat om den/de berörda produktmarknaderna, dvs. den/de marknader som påverkas av stödmottagarens ändrade beteende. När kommissionen bedömer de negativa effekterna av en stödåtgärd kommer den att inrikta sin analys av snedvridningen av konkurrensen på den förutsägbara påverkan som stödet inom jord- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden kan förväntas ha på konkurrensen mellan företag på de berörda produktmarknaderna.

(194) I enlighet med punkt 118 i 2023 års riktlinjer mildras de negativa effekterna av stödet och risken för att stödet allvarligt snedvrider konkurrensen kommer att bli mer begränsad, om stödet är välriktat, proportionerligt och begränsat till de extra nettokostnaderna. Kommissionen fastställer sedan högsta tillåtna stödnivåer och stödbelopp. Stödets syfte är att förhindra att statligt stöd används till verksamheter där förhållandet mellan stödbelopp och stödberättigande kostnader ska anses vara mycket högt och med särskilt stor sannolikhet snedvridande. Generellt gäller att ju större positiva effekter den understödda verksamheten sannolikt ger upphov till och ju större det sannolika behovet av stöd är, desto högre är taket för stödnivån.

(195) I det aktuella ärendet kan stöd inom ramen för stödordningen beviljas för kostnaderna för premier för försäkring (skäl (21)). I enlighet med punkt 118 i 2023 års riktlinjer anser kommissionen att de negativa effekterna av detta stöd är begränsade, eftersom stödet är välriktat mot målen (skäl (172) och proportionerligt (skäl(186)).

(196) Kommissionen drar därför slutsatsen att stödordningen inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen och handeln.

7.2.3.7. Särskilda villkor i del II i 2023 års riktlinjer

(197) I det aktuella ärendet är avsnitt 1.2.1.6 (Stöd för betalning av försäkringspremier) i del II i 2023 års riktlinjer tillämplig.

(198) Enligt punkt 403 i 2023 års riktlinjer är avsnitt 1.2.1.6 i del II i 2023 års riktlinjer tillämpligt på företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion. Detta villkor är uppfyllt, eftersom endast stora företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion är stödberättigande (skäl (15)).

(199) I enlighet med punkt 404 i 2023 års riktlinjer får stödet inte utgöra ett handelshinder på den inre marknaden för försäkringstjänster. Stödet får särskilt inte begränsas till försäkringar som tillhandahålls av ett enda försäkringsbolag eller en grupp av företag eller villkoras av att försäkringsavtalet ingåtts med ett företag som har säte i den berörda medlemsstaten. Stödordningen uppfyller dessa villkor (skäl (27)).

(200) Stödordningen omfattar inte återförsäkring och punkt 405 i 2023 års riktlinjer är därför inte tillämplig.

(201) I enlighet med punkt 406 i 2023 års riktlinjer är de stödberättigande kostnaderna kostnader för premier för försäkring för att täcka skador som orsakats av naturkatastrofer eller exceptionella händelser, allvarliga klimathändelser som kan likställas med en naturkatastrof, djursjukdomar och växtskadegörare samt invasiva främmande arter, bortskaffande och destruering av avlivade eller självdöda djur samt skador orsakade av skyddade djur, i den mening som avses i avsnitten 1.2.1.1–1.2.1.5, och av andra allvarliga klimathändelser och/eller skador orsakade av miljöolyckor.

(202) Stöd inom ramen för stödordningen kan beviljas för betalning av försäkringspremier som täcker skador som orsakats av naturkatastrofer, allvarliga klimathändelser, växtskadegörare och djursjukdomar (skälen (1)–(20)). Stödordningen är därför förenlig med punkt 406 i 2023 års riktlinjer.

(203) I enlighet med punkt 407 i 2023 års riktlinjer får försäkringen endast ersätta kostnaden för att avhjälpa de skador som avses i punkt 406 i 2023 års riktlinjer och får inte kräva eller specificera typen eller kvantiteten av framtida produktion. Detta villkor uppfylls (skäl (26)).

(204) Stödordningen omfattar inte försäkringspremier för försäkring mot förluster orsakade av miljöolyckor. Punkterna 408 och 409 i 2023 års riktlinjer är därför inte tillämpliga.

(205) I enlighet med punkt 411 i 2023 års riktlinjer får stödnivån inte överstiga 70 % av kostnaderna för försäkringspremien. Med avseende på stöd för bortskaffande och destruering av avlivade eller självdöda djur, får stödnivån inte överstiga 100 % av kostnaden för försäkringspremien vad gäller försäkringspremier för bortskaffande av avlivade eller självdöda djur och 75 % av kostnaden för försäkringspremien vad gäller försäkringspremier för destruering av avlivade eller självdöda djur.

(206) Stöd inom ramen för denna stödordning kan beviljas upp till 65 % av de stödberättigande kostnaderna (skälen (22) och (25)). Den högsta tillåtna stödnivån, som anges i punkt 411 i 2023 års riktlinjer, följs därför.

7.2.3.8. Avvägning av stödets positiva och negativa effekter

(207) I enlighet med punkt 134 i 2023 års riktlinjer bedömer kommissionen om de positiva effekterna av stödåtgärden uppväger de identifierade negativa effekterna på konkurrensen och handelsvillkoren. Kommissionen kan endast dra slutsatser om stödåtgärdens förenlighet med den inre marknaden om de positiva effekterna uppväger de negativa.

(208) I enlighet med punkt 136 i 2023 års riktlinjer kommer kommissionen som en del av bedömningen av stödets positiva och negativa effekter att beakta stödets inverkan på hur den gemensamma jordbrukspolitikens allmänna och specifika mål som anges i artiklarna 5 och 6 i förordning (EU) 2021/2115 uppnås, som syftar till att främja en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor, stödja och stärka miljöskyddet, inbegripet biologisk mångfald och klimatåtgärder, bidra till uppnåendet av unionens miljö- och klimatrelaterade mål och förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden.

(209) I enlighet med punkt 137 i 2023 års riktlinjer anser kommissionen, med hänsyn till dess positiva effekter på sektorns utveckling, i princip att om ett stöd uppfyller villkoren och inte överskrider de högsta stödnivåer eller högsta stödbelopp som föreskrivs i de tillämpliga avsnitten i del II i 2023 års riktlinjer, begränsas de negativa effekterna på konkurrensen och handeln till ett minimum.

(210) Stödordningen uppfyller kraven i avsnitt 1.2.1.6 i del II i 2023 års riktlinjer (skälen (197)–(206)), inklusive den relevanta högsta stödnivån (skäl (206)).

(211) Dessutom överensstämmer de mål som eftersträvas med de allmänna och särskilda mål som fastställs i artiklarna 5 och 6 i förordning (EU) 2021/2115, som syftar till att främja en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor som säkerställer långsiktig livsmedelstrygghet och stödja och stärka miljöskyddet samt bidra till uppnåendet av unionens miljömål (skäl (36)).

(212) Kommissionen drar därför slutsatsen att stödordningens positiva effekter uppväger dess negativa effekter i form av snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstaterna.

7.2.4. *Slutsats om stödordningens förenlighet*

(213) Mot bakgrund av de som nämns ovan drar kommissionen slutsatsen att stödordningen underlättar utveckling av en näringsverksamhet och inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Kommissionen anser därför att stödordningen är förenlig med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget enligt tolkningen mot bakgrund av de relevanta bestämmelserna i 2023 års riktlinjer.

7.3. **Det individuella stödets laglighet**

(214) I beslutet att inleda förfarandet hänvisade kommissionen till den marknadsinformation som erhölls vid den preliminära granskningen av stödordningen, som visade att stöd redan hade beviljats till vissa stora företag för betalningen av försäkringspremier för skador förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden och växtskadegörare eller djursjukdomar som drabbar grödor respektive djur. Den preliminära granskningen visade att den beviljande myndigheten felaktigt hade klassificerat vissa stödmottagare som små och medelstora företag när stödet beviljades ([34]). Den hade därför felaktigt beviljat dessa företag stöd inom ramen för den gruppundantagna stödordningen SA.49594 (2017/XA), som var begränsad till små och medelstora företag.

(215) När det gäller klassificeringen som små och medelstora företag lämnade de tjeckiska myndigheterna de synpunkter som anges i skälen (100)–(110).

(216) Nedan tar kommissionen upp Tjeckiens synpunkter på tolkningen av begreppet små och medelstora företag och bedömer det individuella stödets laglighet.

7.3.1. *När det gäller tolkningen av begreppet små och medelstora företag*

(217) I beslutet att inleda förfarandet höll kommissionen inte med om den beviljande myndighetens bedömning, med tanke på att den hade gjorts på rent formella grunder, dvs. enbart genom att kontrollera att de kriterier som definierar små och medelstora företag uppfylldes formell, utan att ta hänsyn till den ekonomiska verkligheten och de principer i rättspraxis som anges i skälen 58–61 i beslutet att inleda förfarandet.

([34]) Skäl 57 i beslutet att inleda förfarandet.

(218) Det övervägande som kommissionen beskrev i beslutet att inleda förfarandet grundades på dess tolkning av artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket, såsom förklaras i skäl 61 i beslutet att inleda förfarandet. Kommissionen uppgav att dess tolkning har grundat sig på rättspraxis från unionsdomstolarna som vägleds av principen om ändamålsenlig verkan.

(219) I sin skrivelse klargjorde de tjeckiska myndigheterna att de i samband med genomförandet och den administrativa efterhandskontrollen av den gruppundantagna stödordningen inte betraktade de stödmottagare som hade blivit stora företag efter en sammanslagning eller ett förvärv som hade ägt rum mindre än två år före den dag då stödet beviljades som stora företag. De tjeckiska myndigheterna ansåg att sådana stödmottagare var små och medelstora företag under de två på varandra följande räkenskapsperioder som följde på det datum då stödet beviljades och beviljade dem stöd på grundval av den gruppundantagna stödordningen SA.49594 (2017/XA) (skälen (100)–(110)).

(220) När det gäller de argument som lagts fram av Tjeckien i fråga om tolkningen av artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket (skälen (98)–(111)) upprepar kommissionen sin ståndpunkt i detalj i beslutet att inleda förfarandet ([35]).

(221) Kommissionen påminner om att stora företag enligt punkt 35.14 i 2014 års riktlinjer och punkt 33.36 i 2023 års riktlinjer är företag som inte uppfyller kriterierna i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket.

(222) Enligt skäl 39 i gruppundantagsförordningen för jordbruket är det bakomliggande skälet till att undanta små och medelstora företag från anmälningskravet i artikel 108.3 i EUF-fördraget följande: ”Mikroföretag samt små och medelstora företag spelar en avgörande roll för att skapa arbetstillfällen och de medverkar mer allmänt till social stabilitet och till att stimulera ekonomin. Utvecklingen av mikroföretag samt små och medelstora företag kan dock begränsas av marknadsmisslyckanden, som innebär att de drabbas av vissa för sådana företag typiska nackdelar. Mikroföretag samt små och medelstora företag har ofta svårt att få tillgång till kapital och lån på grund av att vissa finansmarknader är ovilliga att ta risker och att dessa företag ofta har begränsade möjligheter att erbjuda säkerheter. Deras begränsade resurser kan också inskränka deras möjligheter att få tillgång till information, särskilt om ny teknik och nya marknader. För att underlätta för mikroföretag samt små och medelstora företag att utveckla sin verksamhet bör denna förordning därför undanta vissa kategorier av stöd till förmån för sådana företag från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.”

(223) I skäl 40 i gruppundantagsförordningen för jordbruket förklaras att den definition av mikroföretag samt små och medelstora företag som används vid tillämpningen av den förordningen baseras på definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG ([36]), för att undanröja skillnader som kan ge upphov till snedvridningar av konkurrensen och för att underlätta samordningen mellan olika unionsinitiativ och nationella initiativ som rör mikroföretag samt små och medelstora företag samt av hänsyn till administrativ klarhet och klarhet om rättsläget.

(224) Enligt artikel 2.1 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket avses med SMF-kategorin företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år.

(225) Enligt artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket skulle ett företag, om uppgifterna om företaget beräknade på årsbasis vid datum för bokslut överstiger eller understiger de trösklar som anges i artikel 2 i den förordningen, för personalstyrkan eller för de finansiella beloppen, förlora eller erhålla sin status av medelstort företag, litet företag eller mikroföretag först om detta inträffar under två på varandra följande år.

([35]) Skälen 53–61 i beslutet att inleda förfarandet.

([36]) Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36 ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

(226) Unionsdomstolarna bekräftade i sin rättspraxis att definitionen av små och medelstora företag måste tolkas strikt, eftersom de fördelar som ges genom status som små och medelstora företag i de flesta fall (särskilt när det gäller statligt stöd) är undantag från regeln ([37]). Det är nödvändigt att stryka sådana grupper av små och medelstora företag vars ekonomiska makt kan vara större än genuina små och medelstora företags, även om de formellt uppfyller kriterierna i definitionen av små och medelstora företag ([38]). Enligt rättspraxis måste det också säkerställas att definitionen av små och medelstora företag inte kringgås med rent formella medel ([39]).

(227) Unionsdomstolarna bekräftade dessutom att endast företag som drabbas av vissa för sådana företag typiska nackdelar bör ha rätt till de fördelar som följer av denna status ([40]). Kommissionen anser därför att om ett företag inte drabbas av de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag bör en sådan enhet inte erkännas som ett litet eller medelstort företag.

(228) I punkt 91 i domen i mål T-745/17, som de tjeckiska myndigheterna hänvisade till i sin skrivelse (skäl (110)), konstaterade tribunalen i sak att kommissionen borde ha hyst tvivel om huruvida ett företag som underskred de tröskelvärden för små och medelstora företag som anges i artikel 2 i bilaga I till förordning (EU) nr 651/2014 vid tidpunkten för beviljandet av stödet kunde betraktas som ett litet eller medelstort företag trots att det hade varit anknutet till ett stort företag under de två föregående räkenskapsperioderna.

(229) Situationen i detta ärende är den omvända jämfört med ärendet i mål T-745/17. Vid den tidpunkt då det individuella stödet beviljades överskred stödmottagarna de tröskelvärden för små och medelstora företag som anges i artikel 2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket. Tröskelvärdena för små och medelstora företag överskreds till följd av en bestående förändring av deras ägarstruktur som inträffade under den räkenskapsperiod som föregick den period då det individuella stödet beviljades. Den tolkning av artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket som de tjeckiska myndigheterna har gjort, dvs. att dessa stödmottagare bör behålla sin status som små och medelstora företag i två år efter den dag då deras ägarstruktur förändrades, skulle strida mot andemeningen i artikel 4.2, som syftar till att säkerställa att endast företag som lider av de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag bör ha rätt till de fördelar som följer av denna status.

(230) Det skulle strida mot principen om ändamålsenlig verkan att bevilja en sådan flexibilitet för företag som varaktigt överskrider tröskelvärdena för små och medelstora företag till följd av ett ägarbyte. Syftet med den flexibilitet som föreskrivs i artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket har varit att säkerställa att företag som upplever tillväxt och tillfälligt överskrider de trösklar som fastställs i artikel 2 i den bilagan kan behålla sin status som små och medelstora företag. Syftet är därför att säkerställa rättssäkerhet för små och medelstora företag som är verksamma på mycket volatila marknader. Ändringen av ett företags ägande efter en sammanslagning eller ett förvärv medför dock en strukturell förändring som inte är föremål för marknadsvolatilitet eller ekonomisk tillväxt.

(231) Mot bakgrund av detta resonemang anser kommissionen att den flexibilitet som föreskrivs i artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket måste begränsas till situationer där trösklarna för små och medelstora företag överskrids tillfälligt (såvida inte dessa överskrids under två på varandra följande räkenskapsperioder).

(232) Den drivande principen för kommissionens tolkning har varit behovet av att säkerställa att endast företag som drabbas av de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag har rätt till de fördelar som följer av denna status och att de åtgärder som är avsedda för små och medelstora företag verkligen gynnar företag vars storlek utgör en nackdel, och inte de som tillhör en stor koncern och som därför har tillgång till medel och stöd som inte är tillgängliga för konkurrenter av samma storlek men som inte tillhör en stor koncern.

(233) Artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket kan därför inte tolkas som att ett litet eller medelstort företag som på grund av ett förvärv eller en sammanslagning blir ett stort företag ändå automatiskt skulle kunna åtnjuta status som litet eller medelstort företag under två på varandra följande räkenskapsperioder.

([37]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 32.

([38]) Se särskilt domstolens dom av den 24 september 2020 i mål C-516/19, NMI Technologietransfer, ECLI:EU:C:2020:754, punkterna 31–34; domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-91/01, Italien/kommissionen, ECLI:EU:C:2004:244, punkterna 31, 50–54; domstolens dom av den 27 februari 2014 i mål C-110/13, HaTeFo, ECLI:EU:C:2014:114, punkterna 34 och 39; domstolens dom av den 14 oktober 2004 i mål T-137/02, Pollmeier/kommissionen, ECLI:EU:T:2004:304, punkterna 61–62.

([39]) Domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-91/01, Italien/kommissionen, ECLI:EU:C:2004:244, punkt 50; domstolens dom av den 27 februari 2014 i mål C-110/13, HaTeFo, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 33.

([40]) Domstolens dom av den 27 februari 2014 i mål C-110/13, HaTeFo, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 33; domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-91/01, Italien/kommissionen, ECLI:EU:C:2004:244, punkt 50.

(234) Kommissionen instämmer därför inte i de tjeckiska myndigheternas tolkning att anståndsperioden på två år gäller generellt för alla ärenden där trösklarna för små och medelstora företag överskrids, oavsett det bakomliggande skälet. Ett företag fortsätter inte att vara ett litet eller medelstort företag och har inte samma problem (tillgång till resurser, teknik osv.) när det på grund av en sammanslagning eller ett förvärv blir en del av ett stort företag och följaktligen på ett varaktigt sätt överskrider tröskelvärdena för små och medelstora företag.

(235) Kommissionen håller inte heller med de tjeckiska myndigheterna om att den rättspraxis som tas upp i skäl 59 i beslutet att inleda förfarandet måste begränsas till artikel 3 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket (skäl (107)). Även om denna rättspraxis kan ha utfärdats specifikt för så kallade anknutna företag ändrar eller begränsar detta inte den allmänna relevansen hos principen om ändamålsenlig verkan. Kommissionen anser därför att den måste ses som att den rent generellt styr genomförandet av definitionen av små och medelstora företag, särskilt med tanke på att unionsdomstolarna i sina domar har uppmuntrat tillämpningen av definitionen av små och medelstora företag (t.ex. ”... för att se till att de fördelar som ges SMF-kategorin i lagstiftning eller genom andra åtgärder kommer de företag till godo som har ett verkligt behov av dem” ([41])).

(236) Tjeckien hävdar vidare att även om innehållet i en rättsregel kan klargöras genom tolkning får tolkningen inte feltolka lagstiftning vars innebörd är tydlig och begriplig. Ett sådant tillvägagångssätt skulle riskera att leda till en oacceptabel brist på säkerhet i rättsliga transaktioner (skäl (106)).

(237) I detta avseende erinrar kommissionen om att enligt unionsdomstolarnas rättspraxis bör varje rättsakt tolkas i enlighet med dess ordalydelse (bokstavlig tolkning), men även med vederbörlig hänsyn till lagstiftarens avsikt när den antar texten. Kommissionen har förklarat ([42]) att syftet med definitionen av små och medelstora företag är att säkerställa att stödåtgärder endast beviljas de företag som verkligen behöver dem. Eftersom definitionen av små och medelstora företag gäller för alla politiska områden, program och åtgärder som kommissionen utvecklar och verkställer till förmån för små och medelstora företag är det viktigt att identifiera vilka företag som verkligen är små och medelstora företag, eftersom de behöver stöd som andra företag inte behöver. Jämfört med andra företag står små och medelstora företag inför en unik uppsättning problem, vilket redan har förklarats i skäl (222), och som motiverar särskild behandling.

(238) Mot bakgrund av resonemanget i skälen (221)–(237) upprepar kommissionen att artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket inte gäller generellt eller automatiskt. Det måste först specificeras vilket företag som är relevant för beräkningen av uppgifterna enligt artikel 2.1 i den bilagan och vilka räkenskapsperioder som är relevanta.

(239) Om ett företag ändrar sin struktur eller sitt ägande på varaktig basis efter en sammanslagning eller ett förvärv och utövar kontroll (i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket) över ett ”stort företag” ([43]) vid tidpunkten för beviljandet, måste ett sådant företag i sig betraktas som ett stort företag ([44]).

(240) Av detta följer att ett sådant företag inte skulle kunna åtnjuta status som litet eller medelstort företag och att det därför inte skulle vara berättigat till stöd enligt den gruppundantagna stödordningen.

7.3.2. Individuellt stöd

(241) I beslutet att inleda förfarandet ansåg kommissionen preliminärt att stödordningen hade genomförts redan innan den anmäldes.

(242) Under det formella granskningsförfarandet förklarade de tjeckiska myndigheterna att ingen ansökningsomgång hade utlysts och att inget stöd därför hade beviljats inom ramen för den stödordningen.

(243) Kommissionen håller med de tjeckiska myndigheterna om att det stöd som avses i skäl (3) inte kan anses ha beviljats inom ramen för stödordningen eftersom den stödordningen i fråga anmäldes i form av ett utkast och därför inte hade godkänts av kommissionen eller var i kraft när stödet beviljades.

([41]) Domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-91/01, Italien/kommissionen, ECLI:EU:C:2004:244, punkt 50; domstolens dom av den 14 oktober 2004 i mål T-137/02, Pollmeier Malchow/kommissionen, ECLI:EU:T:2004:304, punkt 61.
([42]) Rekommendation (2003/361/EG), skäl 12.
([43]) Se även skäl 61 i beslutet att inleda förfarandet.
([44]) Se även skäl 61 i beslutet att inleda förfarandet.

(244) Av de orsaker som anges i skälen (217)–(240) kan sådant stöd inte heller anses ha beviljats på grundval av den gruppundantagna stödordningen SA.49594 (2017/XA) eftersom det beviljades stora företag, medan tillämpningsområdet för den gruppundantagna stödordningen var begränsat till små och medelstora företag.

(245) Det individuella stöd som avses i skäl (3) beviljades därför inte på grundval av en stödordning och utgör därför *individuellt stöd* i den mening som avses i artikel 1 e i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([45]).

(246) Det formella granskningsförfarandet visade också att bland de företag som förtecknas i skäl (97) beviljades ZEV Šaratice, a.s. (*ZEV Šaratice*) det individuella stödet ([46]) den 17 januari 2018. På den dag då stödet beviljades måste ZEV Šaratice betraktas som ett stort företag, enligt förklaringen nedan.

(247) Av de uppgifter som lämnats av de tjeckiska myndigheterna framgår att LUKROM, spol. s.r.o. (*LUKROM*) den 10 februari 2017 blev majoritetsägare i ZEV Šaratice, där det ägde 62,52 % av aktierna. Denna andel ökade ytterligare i slutet av 2017 genom gradvisa aktieköp till 70,2 %. Enligt de tjeckiska myndigheterna blev företagen ZEV Šaratice och LUKROM från och med den 10 februari 2017 anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 a i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket.

(248) I sin skrivelse hänvisade de tjeckiska myndigheterna till tribunalens dom i mål T-745/17 (skäl (110)). De anser att tribunalen i denna dom drog slutsatsen att artikel 4.2 i bilaga I till förordning (EU) nr 651/2014 (*den allmänna gruppundantagsförordningen*) är tillämplig även vid sammanslagningar och förvärv (skäl (110)).

(249) Situationen i det ärendet skilde sig dock från ZEV Šaratices situation i det aktuella ärendet: I mål T-745/17 blev stödmottagaren ett litet eller medelstort företag på grund av överföringen av aktier till ett annat företag. I det aktuella ärendet är situationen omvänd: den större delen av aktierna i ZEV Šaratice förvärvades av ett stort företag, LUKROM.

(250) LUKROM:s räkenskaper för 2017 avslutades den 31 december 2017. Den årliga balansomslutningen uppgick till 2 742 344 000 tjeckiska kronor (cirka 107 miljoner euro ([47])). Under samma period uppgavs i LUKROM:s balansräkning ett genomsnittligt antal anställda på 301, plus 372 anställda i de andra företag som ingick i detta företags balansräkning. Dessa uppgifter visar att LUKROM var ett stort företag 2017.

(251) LUKROM:s räkenskaper för 2016 avslutades den 31 december 2016. Den årliga balansomslutningen uppgick till 2 346 940 tjeckiska kronor (cirka 86,8 miljoner euro ([48])). Under samma period uppgavs i LUKROM:s balansräkning ett genomsnittligt antal anställda på 299, plus 375 anställda i de andra företag som ingick i detta företags balansräkning. Dessa uppgifter visar att LUKROM var ett stort företag 2016.

(252) Kommissionen anser därför att den dom som de tjeckiska myndigheterna åberopar inte är relevant för tillämpningen av bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen i detta fall (se även skäl (229)).

(253) Som en sekundär rättslig analys kommer kommissionen dock att tillämpa samma principer som tribunalen i den domen.

(254) Såsom anges i punkt 94 i den domen måste både de nationella myndigheterna och kommissionen noggrant fastställa relevant godkänt räkenskapsår och relevant år för en gemensam beräkning av uppgifterna för vart och ett av de anknutna företagen i den mening som avses i artikel 2.1 i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen, jämförd med artiklarna 3.3 och 4.2 i den bilagan, och närmare ange vilket eller vilka bolag som skulle beaktas för detta ändamål.

([45]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([46]) ZEV Šaratice, a.s. beviljades det individuella stöd som avses i skäl 3 till ett belopp av 234 722 tjeckiska kronor (cirka 9 351 euro, växelkurs den 17 januari 2018: 1 euro = 25,371 tjeckiska kronor).

([47]) Växelkurs i december 2017: 1 euro = 25,647 tjeckiska kronor.

([48]) Växelkurs i december 2016: 1 euro = 27,03 tjeckiska kronor.

(255) I punkt 93 i den domen ansåg tribunalen vidare att det är nödvändigt att även ta hänsyn till uppgifterna för ett bolag, under vars kontroll stödmottagaren utförde en betydande del av sin ekonomiska verksamhet under samma räkenskapsår.

(256) Genom att tillämpa denna dom på den aktuella situationen bedömer kommissionen uppgifterna för ZEV Šaratice och LUKROM gemensamt. En sådan gemensam beräkning tar hänsyn till andemeningen i artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket, vilket tribunalen betonade i punkt 94 i domen i mål T-745/17. I annat fall skulle definitionen av små och medelstora företag kunna kringgås på rena formaliteter. Om analysen av begreppet små och medelstora företag görs två år före den strukturella företagsförändringen för var och en av parterna i transaktionen separat är slutsatsen ändå att det rör sig om en utvidgning av begreppet små och medelstora företag, vilket skulle strida mot behovet av att tolka artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket strikt (skäl (230)) och i linje med dess andemening.

(257) När det gäller den relevanta godkända räkenskapsperioden var de två räkenskapsperioder som föregick det datum då stödet beviljades åren 2017 och 2016.

(258) ZEV Šaratices räkenskaper för 2017 avslutades den 31 december 2017. Den årliga balansomslutningen uppgick till 120 286 000 tjeckiska kronor (cirka 4,69 miljoner euro ([49])). Under samma period uppgavs det i ZEV Šaratice, a.s årsrapport att företaget hade åtta anställda.

(259) ZEV Šaratices räkenskaper för 2016 avslutades den 31 december 2016. Den årliga balansomslutningen uppgick till 120 286 000 tjeckiska kronor (cirka 4,39 miljoner euro ([50])). Under samma period uppgavs det i ZEV Šaratice, a.s årsrapport att företaget hade nio anställda.

(260) Som nämns i skälen (250) och (251) visar räkenskaperna för ZEV Šaratices anknutna företag (LUKROM) för de två räkenskapsår som föregick den dag då stödet beviljades att detta anknutna företag i sig utgör ett ”stort företag” i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen.

(261) I enlighet med artikel 2.1 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket var ZEV Šaratice vid den tidpunkt då stödet beviljades, dvs. den 17 januari 2018, anknutet till – och därmed en del av – ett ”stort företag” på det sätt som avses i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket. Därför var ZEV Šaratice inte berättigat till stöd enligt stödordningen SA.49594 (2017/XA) eftersom detta stöd endast var tillgängligt för små och medelstora företag.

(262) När det gäller de andra företag som anges i skäl (97) har de tjeckiska myndigheterna inte förklarat varför dessa företag kontrollerades, eftersom de enligt uppgifter från de tjeckiska myndigheterna inte beviljades stöd för försäkringspremien från och med den 1 januari 2018.

7.3.3. *Det individuella stödets olaglighet*

(263) Eftersom det individuella stödet beviljades stora företag omfattas det inte av någon av kategorierna i gruppundantagsförordningen för jordbruket.

(264) Eftersom detta individuella stöd varken beviljades på grundval av någon godkänd stödordning eller kunde undantas enligt gruppundantagsförordningen för jordbruket bekräftar kommissionen sina preliminära tvivel och konstaterar att det individuella stöd som redan beviljats stora företag är olagligt ([51]).

7.4. **Det individuella stödets förenlighet med den inre marknaden**

7.4.1. *Tillämpliga riktlinjer*

(265) Enligt punkt 656 i 2023 års riktlinjer kommer olagligt stöd att bedömas i enlighet med de regler som gällde den dag då stödet beviljades. I detta beslut bedömer kommissionen därför det stöd som beviljats innan det godkänts av kommissionen på grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget, och allt individuellt stöd som beviljats före den 1 januari 2023 (skäl (3)), baserat på 2014 års riktlinjer.

([49]) Växelkurs i december 2017: 1 euro = 25,647 tjeckiska kronor.
([50]) Växelkurs i december 2016: 1 euro = 27,03 tjeckiska kronor.
([51]) Skälen 42 och 50 i beslutet att inleda förfarandet.

7.4.2. Artikel 107.3 c i EUF-fördraget och tillämpliga riktlinjer

(266) Enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan stöd anses som förenligt med den inre marknaden, om det underlättar utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(267) För att anses vara förenligt enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget måste stödet därför i) underlätta utvecklingen av en viss näringsverksamhet eller vissa regioner (positivt villkor) och ii) inte påverka handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset (negativt villkor). De två villkoren är kumulativa.

(268) Kommissionen bedömer om dessa två villkor är uppfyllda mot bakgrund av de tillämpliga riktlinjerna, dvs. 2014 års riktlinjer. I detta fall gäller särskilt del I kapitel 3 (Förenlighetsbedömning enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget) enligt tolkningen i domstolens dom i mål C-594/18 P ([52]) och del II avsnitt 1.2.1.6 (Stöd för betalning av försäkringspremier).

7.4.3. *Huruvida stödet underlättar utvecklingen av en näringsverksamhet*

7.4.3.1. Fastställande av näringsverksamhet

(269) Kommissionen noterar att det individuella stödet är utformat för att stödja jordbrukare i samband med risk- och krishändelser genom att ge dem incitament att teckna försäkringar. Försäkringar är ett viktigt verktyg för risk- och krishanteringen inom jordbrukssektorn, som ofta utsätts för sådana händelser. På så sätt stöder stödet den primära jordbruksproduktionen (skäl (9)).

(270) I enlighet med punkt 44 i 2014 års riktlinjer bör stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden vara nära knutet till den gemensamma jordbrukspolitiken, överensstämma med de mål för landsbygdsutveckling som avses i punkt 10 i de riktlinjerna och vara förenliga med reglerna om den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter.

(271) I enlighet med punkt 46 i 2014 års riktlinjer anser kommissionen att åtgärder som genomförs i enlighet med och i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 ([53]) och dess genomförandeakter och delegerade akter eller som ytterligare nationell finansiering inom ramen för ett landsbygdsutvecklingsprogram i sig är förenliga med och bidrar till målen för landsbygdsutveckling.

(272) Det aktuella stödet medfinansierades inte inom ramen för Tjeckiens landsbygdsutvecklingsprogram, men det utformades i enlighet med målen för landsbygdsutveckling (skäl (63)).

(273) Kommissionen anser därför att stödet underlättade en näringsverksamhet, på så sätt att det bidrog till konkurrenskraften och motståndskraften hos den primära jordbruksproduktionen.

7.4.3.2. Bristande incitamentseffekt

(274) Enligt punkt 66 i 2014 års riktlinjer har stödet en stimulanseffekt om det ändrar företagens beteende på ett sådant sätt att de bedriver ytterligare verksamhet som bidrar till utvecklingen av sektorn som det utan stöd inte skulle ha inlett, eller som det skulle ha inlett endast i begränsad utsträckning eller på ett annat sätt. Stödet får inte subventionera kostnader för en verksamhet som företaget i alla händelser skulle ha ådragit sig och får inte kompensera för den normala affärsrisken vid ekonomisk verksamhet.

([52]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 22 september 2020 i mål C-594/18, Österrike/kommissionen, EU:C:2020:742.

([53]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(275) Enligt punkt 67 i 2014 års riktlinjer anses ensidiga statliga stödåtgärder som endast har till syfte att förbättra företags finansiella situation, men som inte på något sätt bidrar till sektorns utveckling, och i synnerhet stöd som endast beviljas på grundval av pris, kvantitet, produktionsenhet eller enhet produktionsmedel, utgöra driftstöd som inte är förenligt med den inre marknaden. Sådana stödåtgärder kan vidare på grund av själva sin art även inverka störande på de mekanismer som reglerar organisationen av den inre marknaden.

(276) Stödet beviljades för kostnaderna för premier för försäkring (skäl (21)). Det subventionerade alltså inte de kostnader för en verksamhet som ett företag skulle ha ådragit sig i vilket fall som helst och kompenserade inte för den normala affärsrisken vid ekonomisk verksamhet, och det var inte bara avsett att förbättra företagens finansiella situation.

(277) I enlighet med punkt 70 i 2014 års riktlinjer har stödet inte någon stimulanseffekt för stödmottagaren om arbetet med det relevanta projektet eller verksamheten redan har inletts innan stödmottagaren ansöker om stöd hos de nationella myndigheterna. Enligt punkt 35.25 i 2014 års riktlinjer betyder *inledande av arbete med projektet eller verksamheten* antingen inledandet av byggnadsarbeten eller byggnadsverksamheter eller det första rättsligt bindande åtagandet att beställa utrustning eller utnyttja tjänster eller varje annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först.

(278) I enlighet med punkt 71 i 2014 års riktlinjer måste stödansökan innehålla åtminstone uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet eller verksamheten, inbegripet dess lokalisering och datum för inledande och avslutande, det stödbelopp som behövs för att genomföra projektet och de stödberättigande kostnaderna.

(279) I enlighet med punkt 72 i riktlinjerna måste dessutom stora företag dessutom i ansökan beskriva situationen utan stöd, den situation som benämns det kontrafaktiska scenariot eller alternativt projekt eller alternativ verksamhet, och lägga fram dokumentation som styrker de uppgifter om ett kontrafaktiskt scenario som anges i ansökan. I enlighet med punkt 73 i riktlinjerna måste den beviljande myndigheten, när den tar emot en ansökan, kontrollera det kontrafaktiska scenariots trovärdighet och bekräfta att stödet hade den erforderliga stimulanseffekten. Ett kontrafaktiskt scenario är trovärdigt om det är verkligt och hänger samman med de faktorer som ska beaktas vid beslutsfattandet vid den tidpunkt då stödmottagaren fattar beslut om projektet eller verksamheten i fråga.

(280) När det gäller det individuella stödet, i enlighet med skäl 67 i beslutet att inleda förfarandet, inledde kommissionen förfarandet i enlighet med artikel 108.2 i EUF-fördraget med motiveringen att stöd hade beviljats olagligen till stora företag, på grund av tvivel som rörde i) det kontrafaktiska scenariot och ii) tidpunkten för inlämning av ansökan (se även skäl(8)).

(281) Inlämning av det kontrafaktiska scenariot

(282) I sina synpunkter på beslutet att inleda förfarandet ifrågasatte de tjeckiska myndigheterna kommissionens tolkning av artikel 4.2 i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket och hävdade att inget stöd hade beviljats stödmottagare som inte skulle kunna betraktas som små och medelstora företag i enlighet med definitionen i bilaga I till gruppundantagsförordningen för jordbruket ([54]) (skälen (99)–(110)).

(283) De tjeckiska myndigheterna bekräftade dock att ingen av de stödmottagare som hade mottagit stöd på grundval av stödordningen SA.49594 (2017/XA) hade lämnat in ett kontrafaktiskt scenario (skäl (98)).

(284) De tjeckiska myndigheterna bestrider inte att stödordningen SA.49594 (2017/XA) inte innehöll något krav på att det kontrafaktiska scenariot skulle lämnas in på förhand. Myndigheterna begärde inte heller att kommissionen skulle avvika från detta krav som anges i 2014 års riktlinjer ([55]).

(285) Kommissionen anser därför att det första skälet till den formella granskningen har bekräftats, eftersom de stora företag som har beviljats olagligt individuellt stöd inte hade lagt fram något kontrafaktiskt scenario på förhand som visade att stödet hade en stimulanseffekt.

([54]) Denna synpunkt från Tjeckien gäller inte stora stödmottagare från vilka stöd redan har återkrävts, vilket förklaras i skäl 102 i detta beslut.

([55]) Skäl 47 i beslutet att inleda förfarandet.

7.4.3.3. Slutsats om det första (positiva) villkoret i artikel 107.3 c i EUF-fördraget

(286) I avsaknad av en vederbörligen fastställd stimulanseffekt kan det individuella stödet i fråga inte anses underlätta utvecklingen av en viss näringsverksamhet eller en viss region.

7.4.4. *Slutsats om det individuella stödets förenlighet med den inre marknaden*

(287) Det individuella stöd som redan beviljats stora företag för att betala försäkringspremier för skador förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden och växtskadegörare eller djursjukdomar som drabbar grödor respektive djur (skäl (3)) kan inte anses underlätta utvecklingen av en viss näringsverksamhet eller en viss region.

(288) Därför kan detta individuella stöd inte anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget (enligt tolkningen mot bakgrund av 2014 års riktlinjer), utan att det är nödvändigt att undersöka det andra, negativa, villkoret i denna bestämmelse.

8. **ÅTERKRAV**

(289) Enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget och unionsdomstolarnas fasta rättspraxis är kommissionen behörig att ålägga den berörda medlemsstaten att ändra eller upphäva stöd om kommissionen har konstaterat att stödet är oförenligt med den inre marknaden ([56]). Unionsdomstolarna har också konsekvent fastslagit att syftet med en medlemsstats skyldighet att upphäva stöd som kommissionen har betraktat som oförenligt med den inre marknaden är att återställa den situation som rådde innan stödet beviljades ([57]).

(290) Unionsdomstolarna har i detta hänseende fastställt att detta syfte har uppnåtts när en stödmottagare har återbetalat de belopp som beviljats som olagligt stöd, och därmed förlorat sin fördel i förhållande till sina konkurrenter på den inre marknaden, och när den situation som förelåg före utbetalningen av stödet är återställd ([58]).

(291) I linje med denna rättspraxis anges följande i artikel 16.1 i förordning (EU) 2015/1589: ”Vid negativa beslut i fall av olagligt stöd ska kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren (nedan kallat *beslut om återkrav*). Kommissionen ska inte återkräva stödet om detta skulle stå i strid med en allmän princip i unionsrätten.”

(292) Tjeckien är således skyldigt att återkräva det olagliga och oförenliga individuella stödet (skäl (261)) från ZEV Šaratice, a.s. och alla andra stödmottagare som var stora företag vid den tidpunkt då det individuella stödet beviljades, såvida det inte uppfyllde alla villkor i kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 ([59]) eller villkoren för tillämpning av en allmän princip i unionsrätten såsom hävdades under det formella granskningsförfarandet. Återkravet ska omfatta perioden från och med den dag då stödet ställdes till stödmottagarens förfogande till och med den dag det har återbetalats. Det belopp som ska återkrävas ska innefatta ränta till och med den dag det har återbetalats.

([56]) Domstolens dom av den 12 juli 1973, kommissionen/Tyskland, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, punkt 13.
([57]) Domstolens dom av den 21 mars 1990, Belgien/kommissionen, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, punkt 66.
([58]) Domstolens dom av den 17 juni 1999, Belgien/kommissionen, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, punkterna 64 och 65.
([59]) Kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn : (EUT L 352, 24.12.2013, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1408/oj).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Stödordningen är förenlig med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

Artikel 2

Det individuella stöd som redan har beviljats stora företag för betalningen av försäkringspremier för skador förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden och växtskadegörare eller djursjukdomar som drabbar grödor respektive djur har beviljats i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget och är oförenligt med den inre marknaden.

Artikel 3

1. Tjeckien ska återkräva det oförenliga stöd som avses i artikel 2.

2. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta från och med den dag då stödet ställdes till de stora företagens förfogande till och med den dag det har återbetalats.

3. Räntan ska beräknas som kapitaliserad ränta i enlighet med kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 ([60]), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 271/2008 ([61]).

Artikel 4

1. I enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) 2015/1589 ska återkravet av det stöd som avses i artikel 2 i den förordningen ske omedelbart och effektivt ([62]).

2. Tjeckien ska säkerställa att detta beslut genomförs inom fyra månader efter den dag då detta beslut har delgetts.

Artikel 5

1. Inom fyra månader från den dag då detta beslut har delgetts ska Tjeckien lämna följande uppgifter till kommissionen:

a) En fullständig förteckning över stödmottagare som utgör stora företag i den mening som avses i bilaga I till kommissionens förordning (EU) 2022/2472 ([63]) och som inte har lämnat in något kontrafaktiskt scenario i sin ansökan och som har mottagit det oförenliga stöd som avses i artikel 2.

b) Det totala belopp (kapitalbelopp och återkravsränta) som ska återkrävas från dessa stödmottagare.

c) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planerats för att följa detta beslut.

d) Dokument som visar att stödmottagarna har anmodats att betala tillbaka stödet.

([60]) Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EU) 2015/1589 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

([61]) Kommissionens förordning (EG) nr 271/2008 av den 30 januari 2008 om ändring av förordning (EG) nr 794/2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 82, 25.3.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/271/oj).

([62]) Artikel 16.3 i rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i EUF-fördraget.

([63]) Kommissionens förordning (EU) 2022/2472 av den 14 december 2022 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 327, 21.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj).

2. Tjeckien ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som har vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att det stöd som avses i artikel 2 har återbetalats. Tjeckien ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits eller som planerats för att rätta sig efter detta beslut. Tjeckien ska också lämna ingående uppgifter om de stödbelopp och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagare som är stora företag.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till Republiken Tjeckien.

Artikel 7

1. Kommissionen får, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 30 i förordning (EU) 2015/1589, offentliggöra identiteten på mottagarna av oförenligt stöd och de stödbelopp och räntebelopp som har återkrävts i enlighet med detta beslut.

2. Om detta beslut innehåller konfidentiella uppgifter som inte bör offentliggöras, ber vi er att informera kommissionen om detta inom femton arbetsdagar räknat från dagen för mottagandet av skrivelsen. Om kommissionen inte har mottagit någon motiverad begäran inom den föreskrivna fristen, anses ni ha samtyckt till att beslutet offentliggörs i sin helhet. Begäran med relevanta uppgifter skickas elektroniskt till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Utfärdat i Bryssel den 29 juli 2025.

På kommissionens vägnar
Teresa RIBERA
Verkställande vice ordförande